

DE KRACHT VAN **Samen**⁺

MAGAZINE VAN CHRISTENUNIE VIJFHEERENLANDEN. NOVEMBER 2018

Heel
Vijfheeren-
landen
Bakt
Met recept

Tirtsa Kamstra:
**'Ik doe
niet aan
politiek'**

*Anna
van der
Breggen*

Reinier van den Berg:
**'Een wereld zonder
koffie? Ik kan het me
niet voorstellen'**

*Het geheim van
de gemeenteraad*

Inhoud

De kracht van Samen - Najaar 2018

4. Tirtsa Kamstra:
'Ik doe niet aan politiek'

12. Een wereld zonder koffie?

36. 'Wielrennen is op dit moment heel belangrijk'

36. Heel Vijfheerenlanden bakt

24. Koken met Passie

54. 'De regels zijn er voor de mensen en niet andersom'

En verder:

- 20. Groeten uit Vijfheerenlanden
- 28. 7 acties maken het mooier
- 38. Harry Wolting
- 46. 5 tips om het verschil te maken
- 53. Het geheim van de gemeenteraad
- 59. Woordzoeker

De kracht van samen

Trots! Dat ben ik, als ik door dit mooie magazine heen blader en zie wat een mooie mensen wij in onze gemeente hebben. Mensen die zich op allerlei manieren inzetten en hun steentje bijdragen om van de Vijfheerenlanden, minstens net zo'n mooie gemeente te maken, als we in Leerdam, Vianen en Zederik hadden. Samen met u en jou, zet de ChristenUnie zich hiervoor in. 'De kracht van samen', noemen wij dat!

Op 1 januari worden de drie gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik samen de gemeente Vijfheerenlanden. Een gemeente die in totaal 15 dorpen en steden gaat tellen. 15 dorpen en steden die allemaal anders zijn; een eigen identiteit hebben. En dat is goed. Juist de eigenheid en identiteit zorgen dat je je ergens thuis voelt en erbij wilt horen. Daar gaat niets aan veranderen.

Wat wel verandert, is dat we straks één gemeente zijn. Dit betekent dat er dingen zullen veranderen. Dat is niet voor iedereen makkelijk. We zullen elkaar hierbij moeten helpen. Dat u en jij, ons weet te vinden als er iets is en wij kunnen helpen. Maar ook andersom. Zo kunnen we elkaar versterken. Ook dat is de kracht van samen.

Wat verder niet verandert, is de ChristenUnie. Wij blijven altijd zoeken naar de verbinding. Wij blijven graag met u en jou in gesprek gaan. Wij blijven ons vol energie inzetten om van Vijfheerenlanden een plek te maken waar iedereen meetelt en meedoet. Een plek waar je kan genieten van de natuur. Een plek waar je fijn kunt wonen en werken. Hoe de mensen van de ChristenUnie zich hiervoor in willen zetten, staat mooi verwoord in dit magazine. Ik wens u en jou dan ook veel leesplezier en hoop op jullie stem op 21 november!

Tirtsa Kamstra

*‘Ik doe niet
aan politiek’*

Tirtsa Kamstra is tegendraads

Ik bel aan bij een huis in de wijk Monnikenhof in Vianen. In de voortuin staat een slappe en metershoge zonnebloem, die houvast zoekt bij een korfbalpaal. Zó warm is het vandaag. De deur gaat open en er staat een jonge vrouw met een energieke uitstraling op de drempel: Tirtsa Kamstra. ‘Ik ben zelf absoluut niet van de eerste indruk,’ bekennt ze later. ‘Heb geleerd om altijd naar de mens erachter te kijken.’

Binnen staat er al snel een glas water voor m’n neus. ‘Tirtsa is een Hebreeuwse naam. De betekenis is liefelijk en bekoorlijk,’ vertelt mijn gastvrouw. ‘Ik kreeg de naam in Israël. Daar ben ik in 1976 geboren. Mijn ouders wilden graag dat de naam Tirtsa op z’n Hebreeuws werd uitgesproken en dan kom je bij Tirtsa.’

Tirtsa kwam ter wereld in een gezin met vijf kinderen in de kibboets Nes Ammim. ‘Mijn vader was klaar met zijn studie en moest in dienst. Hij wilde bij z’n gezin blijven en koos daarom voor een vervangende dienstplicht. Dat werd dus wachtlopen in een kibboets. Ik heb daar maar een jaar gewoond, dus heb geen herinneringen aan die periode. Toen mijn ouders 25 jaar getrouwd waren, hebben we een rondreis door Israël gemaakt.

De laatste week hebben we in deze kibboets gelogeed. Daar bewaar ik mooie herinneringen aan.’

Ontdekkingsreis

‘Ik groeide op in een harmonieus gezin. Er was zorg voor elkaar, liefde en respect. Mensen met problemen konden altijd bij ons aankloppen en werden als het nodig was zelfs in huis genomen.’ Het zijn belangrijke waarden die Tirtsa ook een plek wil geven in haar eigen gezin. Dat doet ze samen met haar man Jeroen, die werkt bij de Triodos Bank. Samen hebben ze twee kinderen. ‘De school is vlakbij,’ glundert Tirtsa. Dat vindt ze belangrijk. ‘Ook voor de inwoners van de kleine dorpen in onze gemeente moet het onderwijs lekker dicht in de buurt zijn.’

Ze wil graag de tijd nemen voor haar kinderen. ‘Ik wil weten wat

hen bezighoudt. Structuur vind ik belangrijk, maar als het moet kan ik ook goed loslaten. De kinderen mogen zelf op ontdekkingsreis gaan. Er is ruimte voor plezier, maar ze moeten ook leren wat hun verantwoordelijkheden zijn.’ Trots vertelt ze dat haar dochtertje in haar eerste schoolweek al heel trouw zelf haar broodtrommeltje in de vaatwasser zet. ‘Ik ben best een leuke moeder, denk ik.’ Even aarzelt ze. ‘Als ik genoeg slaap heb gehad.’

*‘Er was zorg
voor elkaar,
liefde en respect’*

Nieuwe start

Tirtsa en Jeroen zijn 16 jaar getrouwd en wonen al die tijd in Vianen. ‘Ik was vroeger erg verlegen. Voordat mijn ouders naar Vianen gingen, woonden we in Nijmegen. Daar heb ik een onbezorgde jeugd gehad. Er was in de wijk volop ruimte om buiten te spelen. Ik had altijd vriendjes in de buurt en voelde me daar heel veilig. Op mijn 9e verjaardag verhuisden we naar de Weesdijk in Vianen, een straatje met uitzicht op een kerk. Meer steen dan groen. Het viel voor mij niet mee om een nieuwe start te maken. Ik gun mijn kinderen een plek waar ze heel hun jeugd kunnen wonen.’

Van die verlegenheid is bij Tirtsa nu niets meer te merken. Dat is maar goed ook, want als raadslid moet je niet terugdeinzen voor een stevig openbaar optreden. 'Ik heb die verlegenheid overboord gezet.' Tirtsa klinkt zelfverzekerd. 'En Vianen heb ik inmiddels in m'n hart gesloten. Net als de inwoners van de stad. Ik praat niet over burgers. Dat woord kan ik niet horen.' Er verschijnt een afkeurende blik op haar gezicht. 'Boeren, burgers en buitenlui.' Nee, dat vindt ze maar niks.

Suf imago

Tirtsa is een bezige bij. Ze is volop actief. Niet alleen in de lokale politiek, maar ook op de sportvereniging, in de kerk en op de school. 'Ik vind het leuk om onze stad samen met de inwoners een beetje mooier te maken.' Wat daar voor nodig is? 'Luisteren,' zegt ze. 'Ik zeg bewust niet: signalen opvangen. Dat is zo vaag.' Tirtsa houdt van duidelijke taal. Ze wil het suffe imago van de politiek doorbreken. 'Ik vertel nogal eens dat ik niet aan politiek doe.' Het lijkt erop dat ze geniet van de verwarring die ze daarmee zaait. 'Als gemeenteraadslid mag ik me overal mee bemoeien. Welke vrouw wil dat nou niet?' Ze moet er zelf om lachen. 'Je mag je mening geven en meestal wordt daar ook nog iets mee gedaan.' Het verschil met het besturen van de korfbalvereniging is niet zo heel groot. 'We maken ook plezier hoor. Nee, politiek is niet saai.' Echt niet? Tirtsa denkt even na. 'Nou misschien als we stukken moeten lezen over belastingverordeningen en grondexploitaties. Als het niet gaat over mensen, word ik er niet gelukkig van.'

Vertrouwen

Politiek bedrijven doet Tirtsa op

'Als het niet gaat over mensen, word ik er niet gelukkig van'

haar eigen manier. 'Zo ben ik er ingerold en zo ga ik ermee door. Mijn vader was actief in het CDA, maar er werd thuis amper over politiek gesproken. Nee, ik kreeg het echt niet met de paplepel ingegoten.' Tirtsa doet een beken-tenis. 'Ik had er helemaal niets mee.' Maar toen leerde ze Jeroen kennen. 'Hij was betrokken bij de ChristenUnie en er werd aan mij gevraagd of ik mee wilde lezen met de stukken. Ik vond het interessant. Toen werd ik forumlid en mocht ik meepraten in de raad. Het werd steeds leuker. Toen de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 eraan kwamen, werd ik gevraagd om lijsttrekker te worden. Ik was toen hoogzwanger, maar dat was geen probleem. Er was vertrouwen in mij en ik pakte de handschoen op.'

Dat was een uitdaging. Hoe combi-neer je werk en gezin en politiek? 'Ik werkte als zelfstandig communicatieadviseur voor allerlei opdrachtgevers. Daarvoor moest ik me verdiepen in uiteenlopende onderwerpen. Heel interessant. Maar privé en werk gingen te veel door elkaar lopen. Daarom ben ik weer in loondienst gegaan. Ik werd communicatieadviseur bij een grote kinderopvangorganisatie. Dat was handig toen ik in de raad over de harmonisatie kinderopvang moest meepraten. Ik wist ook wat er aan de andere kant speelde. Op dit moment werk ik op het partijbureau van de ChristenUnie. Dat is een interim-functie. Ik ben dus benieuwd wat er binnenkort weer op mijn pad komt.'

Stewardess

'Vroeger wilde ik stewardess worden. Ik dacht: 'Dan zie ik de héle wereld.' Na mijn VWO volgde ik de opleiding voor toerisme en liep ik een dagje mee op Schiphol. Toen de steward met zijn uitleg over gezichtscremes begon, realiseerde ik me dat ik veel minder van de wereld zou zien dan ik eerst dacht. Ik heb me later nog wel een poosje beziggehouden met de verkoop van sportieve vakanties, maar dat duurde niet lang. Omdat ik in de selectie van korfbalvereniging VIKO zat, wilde ik niet op zaterdag werken!'

'Al snel ging ik allerlei dingen oppakken die eigenlijk niet bij mijn functie hoorden: analyses maken, rapporten schrijven, en ik ontdekte hoe leuk ik dat eigenlijk vond. Toen heb ik besloten verder te studeren: commerciële economie, richting sport en entertainment. Daarna heb ik bij verschillende bedrijven gewerkt waar de link met sport niet altijd even duidelijk was, zoals vastgoedbeleggingen. Die functies waren wel goed met sport te combineren.'

Ballen in de lucht

Sport vindt Tirtsa niet alleen voor zichzelf en haar gezin belangrijk - dochterlief krijgt vanmiddag haar eerste zwemles, oudste zoon korfbalt en tennist en samen met haar man hoopt ze ook nog eens op tennis te gaan - ze gunt het alle kinderen dat ze goed leren bewegen. 'Je gaat er zoveel beter van in je vel zitten.' Ze is er trots

op dat zij er voor heeft gezorgd dat gekwalificeerde docenten gymles kunnen blijven geven op de basisscholen in Vianen.

Nu ze zoveel ballen in de lucht moet houden, is sport voor Tirtsa nog steeds de beste manier om te ontspannen. 'Ik doe het te weinig,' verzucht ze. 'Afspraken, vergaderingen...' Hardlopen doet ze ook graag. 'Maar,' lacht ze 'ook dan heb ik wel vaak een smoesje om niet te gaan. Dan regent het of loopt m'n planning in de war. Hiervandaan ben je zo in buurtschap Helsingingen, tussen de weilanden, de koeien en de schapen, en langs het kanaal. Een heerlijke plek om te rennen en je hoofd leeg te maken. Natuur ontspant.'

Sociale media

'Groen is belangrijk,' vindt Tirtsa. 'De ChristenUnie heeft zich hard gemaakt voor het behoud van dit historische buurtschap. Geen nieuwe lintbebouwing. Dat had resultaat. Het plan is verplaatst. Wij blijven ons inzetten voor een groene leefomgeving. Er zijn hier volop snelwegen in de buurt. Dan heb je ook veel groen en bomen nodig voor een gezonde luchtkwaliteit.' Of voor de broodnodige schaduw in de zomer. We kijken naar buiten. Drie forse bolbomen domineren de achtertuin. 'En de relatie met de burens is nog steeds goed,' lacht Tirtsa. Dan serieus: 'Er zijn veel bomen gekapt en afspraken met inwoners niet nagekomen. Dat maakt emoties los. Soms best begrijpelijk, maar ik heb er veel moeite mee als mensen op sociale media helemaal losgaan. Dat was ook het geval bij de herinrichting van de Voorstraat, een prachtig project waar we echt trots op mogen zijn. Graag laat ik dan

ook een positief tegengeluid horen. Ook in de oppositie probeer ik altijd te kijken naar wat ons verbindt. Ga er niet dwars voorliggen, maar kijk of een plan zo aangepast kan worden dat ik er ook achter kan staan.'

Plattelandsgemeenten

De gemeenteraadsverkiezingen staan voor de deur. Leerdam, Vianen en Zederik gaan één gemeente vormen. 'Ik ben de politiek ingegaan om onze gemeente mooier te maken,' benadrukt Tirtsa. 'Natuurlijk hebben wij daar zelf ideeën over, maar ik wil graag met onze inwoners in gesprek gaan om te horen wat zij belangrijk vinden.' In de samenwerking tussen Leerdam en Vianen en Zederik wil Tirtsa nu al vooral kijken naar wat de 'oude' gemeenten verbindt. 'Wij wonen allemaal in de buurt van het water en de natuur. Dit is een echt rivierengebied. Leerdam en Vianen zijn misschien geen typische plattelandsgemeenten meer, maar toch voelen we dat wel zo. Kijk naar de landelijke omgeving en al die kleine dorpen.'

De ChristenUnie richt zich met name op de zorg, duurzaamheid, mobiliteit en werk en inkomen. 'In de zorg voor elkaar en in het bijzonder voor mensen die kwetsbaar zijn, willen we Jezus navolgen. Hij had oog voor hen. Niet alles moeten we bekijken vanuit een economisch perspectief. Ik vind het mooi om te zien hoe Jezus leefde en te leren van zijn lessen. Hij gaf de opdracht te worden als een kind, zo open en ontvankelijk. Die open houding willen wij ook in de politiek laten zien. De ChristenUnie is niet alleen een partij voor christenen, maar voor iedereen.'

Zonnebloem

De droom van een carrière in de lucht is vervlogen, maar Tirtsa wil de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden dolgraag een keer vanuit een luchtballon bekijken. 'Of hangend aan een parachute. Dat lijkt me ook geweldig.' Tirtsa zwaait mij uit. Ik kijk nog even achterom naar de zonnebloem tegen de korfbalpaal. 'Jij komt er ook wel,' denk ik. 'Gewoon doorgroeien.' 🌻

SCHIPPER & OOSTERWIJK

partners in communicatie

Meer vertrouwen, minder weerstand

In een publieke functie is de manier waarop je communiceert bepalend voor het vertrouwen dat mensen in je stellen. Om resultaat te boeken moet je vertrouwen winnen en weerstanden wegnemen. Verbinden.

Hoe doe je dat? Schipper & Oosterwijk coacht en traint colleges en fracties, raadsleden en wethouders in authentiek en effectief communiceren. Dat helpt om zonder trucjes en op een geloofwaardige manier je doelen te bereiken.

Kijk wat schipperenoosterwijk.nl voor jouw persoonlijke groei kan betekenen

tear

'Ik ben geen volgzzaam type. Ik ga graag mijn eigen weg, om elke keer toch achter Jezus aan te gaan.'

Onze ambassadeur
Jurjen ter Brinke is een

eigenwijze | discipel

Wie ben jij?
Doe de test op www.tear.nl/wiebenjij

Jan van
Beuzekom

Onderwijsman in hart en nieren

Hij moest vertrekken uit de gemeenteraad van Leerdam, omdat hij verhuisde naar een andere gemeente. Dat vond Jan van Beuzekom erg jammer. 'Ik heb met veel plezier in de raad gezeten. Het is mooi om de inwoners te vertegenwoordigen en over een heleboel onderwerpen mee te praten.' Jan is een echte onderwijsman.

Hij stond 40 jaar voor de klas. Eerst in het basisonderwijs en later in het voortgezet onderwijs. Er is een kans dat hij terugkeert in de gemeenteraad. Niet meer van Leerdam, maar van de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. 'Ik wil me dan graag inzetten voor het onderwijs, maar ook voor de sport. De scholen en de verenigingen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in onze dorpen.'

Schoonrewoerd

De verhuizing was geen wereldreis. Jan woont nu in Nieuwland, niet meer dan 700 meter van de gemeentegrens met Leerdam. Hij is nog steeds betrokken bij het reilen en zeilen in Leerdam. Daar is hij ook stadsgids, want het is geen man om niks te doen. 'Ik ben directeur van een basisschool in Schoonrewoerd geweest. Dan weet je hoe belangrijk een school voor de leefbaarheid in een klein dorp is.' Schoonrewoerd is een dorp met ongeveer 1600 inwoners. 'De prognose was dat de school zou gaan krimpen, maar er werden veel huizen gebouwd en dat zorgde voor de instroom van nieuwe kinderen. Er is een nieuwe school gebouwd en die is nu eigenlijk alweer te klein. Dat is jammer.'

Jan weet hoe het werkt met prognoses. 'Daar heb ik in de gemeenteraad vaak voor gewaarschuwd:

luister naar de schooldirecteur, die weet wat er speelt. Relatieveer die prognoses!'

Scholen en leefbaarheid

De situatie in Schoonrewoerd onderstreept het belang van een school. 'Als er geen school meer is, vertrekken de jonge gezinnen en komen er ook geen nieuwe bij. Dan vergrijsst een dorp.' Dat wil Jan voorkomen. 'De kleine dorpen moeten hun school behouden!' Daar maakt hij zich sterk voor. 'Vroeger had je zogenaamde éénpitters, schoolverenigingen met één bestuur en één schoolgebouw. Die tijd is voorbij. Een bestuur heeft tegenwoordig een groot aantal scholen onder zich. Dan is de opheffingsnorm van een school minder relevant, want je kunt van de school in een dorp

Sport

Jan wil ook iets betekenen voor de sportverenigingen in de gemeente. 'Ik heb in het verleden gevoetbald bij 'Leerdam Sport'. Ben altijd betrokken geweest bij de club. Nee, ze spelen niet in de Eredivisie,' grapt hij. 'Het gaat niet alleen om de prestatie, maar ook om de samenbindende functie van sportverenigingen. Samen sporten zorgt voor vriendschappen. Dat betekent echt iets voor de samenleving. Niet iedereen zit in de kerk. Die is belangrijk voor de samenleving, maar dat zijn de sportverenigingen ook!'

een nevenvestiging van een andere school maken. Zo kun je ook de scholen in dorpen waar krimp is overeind houden. Dat is voor de leefbaarheid ontzettend belangrijk.'

Kinderopvang

Jan ziet dat met name het openbaar onderwijs in kleine dorpen onder druk staat. 'Dat is jammer. Er moet iets te kiezen blijven'. Binnen een bepaalde afstand moet er naast protestants-christelijk onderwijs ook openbaar onderwijs aangeboden worden. Hij juicht de ontwikkeling toe dat kinderen tot en met 12 jaar onder één dak worden samengebracht. 'Ik heb er in het verleden al voor gepleit om basisonderwijs en kinderopvang samen te brengen.' Dat is handig voor de ouders, maar ook goed voor de kinderen. Een veilige en vertrouwde plek waar ze hun kinderjaren beleven.

Samen sporten

De gemeenteraadsverkiezingen worden spannend voor Jan. 'Ik sta op de 4e plek op de lijst en de verwachting is dat we 3 zetels halen. Die 4e zal erom spannen. Dat vind ik wel leuk. Ik zit er ontspannen in. Het zou leuk zijn om na mijn vertrek uit de gemeenteraad van Leerdam nu weer terug te komen in de gemeenteraad van Vijfheerenlanden. Ik heb hart voor onderwijs en wil me daar graag voor inzetten, maar het zal breder zijn.' +

'Ik kan me niet voorstellen om te leven in een wereld zonder koffie'

Nederland is een echt koffieland. Samen drinken we maar liefst 50 miljoen koppen koffie per dag. Nergens in Europa wordt er zoveel koffie gedronken. 'Ik kan me niet voorstellen om te leven in een wereld zonder koffie', zegt vertrekend weerman Reinier van den Berg. Toch moeten we ons vertrouwde bakkie troost vaarwel zeggen als er niet snel iets gebeurt.

*'Klimaatverandering onzin?
Zeg dat maar tegen de koffieboeren'*

De koffieplant is extreem gevoelig voor temperatuurschommelingen. Het veranderende klimaat is een serieuze bedreiging voor de wereldwijde koffieproductie. Dat is slecht nieuws voor de liefhebbers van een kop koffie, maar ook voor 25 miljoen koffieboeren die leven van de opbrengst van hun land. Klimaatverandering onzin? Zeg dat maar tegen de koffieboeren.

De koffie is hun boterham. Hun inkomen verdampt. Hun toekomst is onzeker. Van den Berg kan zich niet voorstellen om te leven in een wereld zonder koffie. 'En ik denk dat er een heleboel Nederlanders zijn die zich dat niet voor kunnen stellen.' Maar die 50 miljoen koppen koffie zijn niet meer zo vanzelfsprekend. 'We moeten investeren in trainingen voor boeren, een eerlijke koffieprijs en minder uitstoot van broeikasgassen. Dat is goed voor

ons eigen ochtendhumeur en voor de toekomst van 25 miljoen kleine koffieboeren.' Reinier van den Berg is voor veel mensen geen onbekende. Hij komt al sinds 1989 de huiskamer binnen als de weerman van RTL 4. Misschien is hij wel de populairste weerman van het land. Maar Van den Berg is niet alleen bezig met regen en zonneschijn. Hij stopt zelfs als weerman en stort zich nu helemaal op duurzame technologie.

De klimaatverandering raakt vooral de allerarmsten op aarde, zoals de kleine koffieboeren.

Wie is Reinier van den Berg?

Reinier van den Berg (1962) is meteoroloog en specialiseerde zich in luchtverontreiniging. Hij presenteerde het dagelijkse weerbericht van RTL4 vanaf de start van de zender in 1989. Daarnaast was hij te zien bij regionale omroepen, zoals Omroep Gelderland. Van den Berg spant zich wereldwijd in om mensen bewust te maken van de klimaatverandering. Hij is initiatiefnemer van de *Care for Climate Foundation* en betrokken bij *Trees for All*. Zo nu en dan organiseert hij tornadojachten in de *Tornado Alley* in de Verenigde Staten.

'Ik ben onder meer bezig met een groot windmolenpark op zee.' Van den Berg probeert mensen te interesseren voor duurzaamheid en 'de ander te groen af zijn'. Daarmee begint hij dicht bij huis, op de Veluwe. Hij ziet de regio waar hij woont als een gebied dat bij uitstek geschikt is om duurzaamheid een praktische invulling te geven. 'Voor de Veluwe betekent het niet dat je nog meer bomen hebt, maar dat je activiteiten duurzaamheid uitstralen en dat je bezoekers daar bij betrokken worden.'

Hij maakt het concreet. 'Stel bijvoorbeeld dat bezoekers van het park De Hoge Veluwe kunnen zien dat de energie uit zonnepanelen wordt gehaald en dat de horeca-accommodaties duurzaam zijn. Dan draag je als gebied een hele goede boodschap uit naar je bezoekers. De Veluwe kan hier een grote rol spelen in het bewustwordingsproces, juist omdat er elk jaar veel toeristen komen. Het zou mooi zijn als de Veluwe het uithangbord wordt voor duurzaam Nederland.' Het is voor Van den Berg geen

vraag meer. Het klimaat verandert! En daar moeten we iets aan doen. Eén periode van extreem weer maakt nog geen ander klimaat, maar Van den Berg signaleert steeds vaker extreme weersomstandigheden. Bosbranden en overstromingen. Het fascineert hem. De weerman wilde het met eigen ogen zien. Hij ondernam spectaculaire expedities naar de Groenlandse ijskap en door de Amazone, maar hij ging ook naar landen als Zuid-Soedan en Sierra Leone. De opmerkelijke veranderingen baren hem zorgen. 'Er is geen enkel argument om de klimaatverandering te ontkennen. Integendeel, alle feiten wijzen erop dat we het verkeerde pad bewandelen met onze uitstoot van broeikasgassen.' Hij vergelijkt het ontkennen van klimaatverandering met het gedrag van een roker. 'Ondanks 50 jaar bewijslast dat roken de levensduur verkort, pakt hij er lustig op los'.

Economische groei

De onzekerheden waarmee de wetenschap kampt, betreffen

alleen nog de impact van de klimaatverandering op korte termijn. 'Qua bewijslast voor de opwarming zijn we klaar. De oorzaak zijn de broeikasgassen. Dat is duidelijk. Wat we niet weten is hoeveel de zeespiegel zal stijgen. Welke gebieden op aarde zullen verdrogen? Hoe snel zullen de ijskappen smelten? Daar moeten we nog een antwoord op vinden. Investeren in klimaatonderzoek blijft nodig.'

Er zit voor Van den Berg ook een politieke kant aan het verhaal. De rechtse partijen hebben doorgaans het minst op met milieu en klimaat. Het gaat hen vooral om economische groei. 'Hun standpunt is gebaseerd op de misvatting dat goed klimaatbeleid ten koste gaat van de economie. Dat is het resultaat van gebrek aan visie. Investeren in een robuust klimaatbeleid zouden heel wat banen kunnen opleveren'. Het verwondert hem dat de Amerikanen in 2016 massaal hebben gestemd op de presidentskandidaat die beweert dat klimaatverandering een verzinsel uit China is, terwijl juist in dat jaar de gevolgen duidelijker werden dan ooit.

In 2016 was het warmer dan ooit gemeten op aarde. De warmte-reCORDS van 2014 en 2015 werden verbrijzeld. Er was minder ijs dan ooit op de Noordpool en de Zuid-

'De rechtse partijen hebben doorgaans het minste op met milieu en klimaat'

pool. Er waren bosbranden en orkanen en overstromingen en er ontstonden nieuwe woestijnen. Van den Berg stoort zich eraan dat er nog steeds mensen zijn die suggereren dat wetenschappers het niet eens zijn over de klimaatverandering. 'Niets is minder waar. Vanuit mijn eigen vakgebied durf ik met stelligheid te beweren dat het klip en klaar is dat de opwarming van de aarde één op één te maken heeft met die uitstoot. Dus met ons gedrag.'

Een lach op je gezicht!

Praten over duurzaamheid kan iets tobberigs hebben. Daar kijk je ernstig bij. Groninger Henk Alsema ziet dat anders. Met het gesprek over duurzaamheid wil hij een lach op je gezicht toveren. Dat doet hij samen met Reinier van den Berg en Jörgen Rayman. Het drietal toert met het theaterprogramma 'Wubbo's last Words: Save the Earth' door het land. 'Het is heel belangrijk dat mensen met een goed gevoel naar huis gaan. Daar is ook reden toe, want er gebeurt veel en het is nog niet te laat.' De specialist in afvalverwerking en circulaire economie wil gemeenten met zijn bedrijf van Afval een stap verder helpen. 'Iedereen praat over duurzaam beleid, maar we moeten naar een duurzame praktijk.'

Zeespiegel

De klimaatverandering raakt vooral de allerarmsten op aarde, zoals de kleine koffieboeren. De oogsten mislukken. Het is te nat of juist veel te droog. Boeren in Afrika, Azië en Midden-Amerika zijn ten einde raad. Het is voor Van den Berg een zaak van rechtvaardigheid om daar iets aan te doen. De boeren kunnen worden geholpen met hulpverleningsprogramma's, door scholing en door medische voorzieningen. 'Maar de meest effectieve manier om de mensen daar te helpen is door hier een verdere klimaatontwrichting tegen te gaan'.

De impact van klimaatverandering zal niet beperkt blijven tot landen waar de meeste Nederlanders nog nooit zijn geweest. Ook de rijke en ontwikkelde landen, die het probleem in de eerste plaats veroorzaken, worden steeds harder getroffen door extreme weersomstandigheden. Dat geldt ook voor Nederland. 'De grootste uitdaging en bedreiging voor Nederland is de stijgende zeespiegel. Door het steeds sneller smelten van ijskappen van Groenland en Antarctica moeten we er niet gek van opkijken als de zee voor onze kust aan het eind van deze eeuw meer dan een meter hoger staat dan nu. Het zou ook zomaar twee meter hoger kunnen worden. Niemand die het met zekerheid weet.' +

*Wij zijn Present.
Jij ook?*

Foto: Studio 24-7

**Als problemen
zich opstapelen...
kun jij van
betekenis zijn**

www.stichtingpresent.nl

Dagbesteding en begeleiding

Op de Huiberthoeve bieden wij dagbesteding en begeleiding aan jongeren en volwassenen in kleine groepen gericht op de interesse van de deelnemers. Eén groep is gericht op beleving waar mensen met een beperkte lichaamsconditie zinvol bezig zijn. Er is ook een groep gericht op ontwikkeling en het actief bezig zijn op de boerderij, met eventuele mogelijkheid om door te groeien naar regulier werk.

Zorgboerderij
Huiberthoeve

www.huiberthoeve.nl

Locatie

Huibertweg 2 - Hei-en Boeicop

Meer info

Geeke Bassa (zorgboerin): 06-42998630
Erik Bassa (zorgboer): 06-12051334

info@huiberthoeve.nl www.huiberthoeve.nl

Track Line uw specialist voor het:

- Aanbrengen en verwijderen van markeringen.
- Aanbrengen van wegdekcoatings zoals Track Line Tyregrip.
- Reinigen en opruwen van het wegdek.
- Inventarisatie en advies.
- Verzorgen van reflectiemetingen.

EEN VERFRISSENDE
KIJK OP
WEGMARKERINGEN

Bezoek onze website:
www.trackline.nl

Maaike
van
Leeuwen

'Investeren in
mensen
is waardevol'

'Hoe ben ik betrokken geraakt bij de politiek?' Maaike van Leeuwen laat de vraag even op zich inwerken. 'Thuis werd er altijd volop gediscussieerd. Mijn vader legde altijd prikkelende stellingen op tafel. Daar moest je wel over nadenken. Ik vond dat leuk.' En dan nu zelfs kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen? 'Hoe kunnen we het met z'n allen een beetje mooier maken in de wereld en in ons dorp? Dat is wel iets waar ik mee bezig ben.'

Wie is Maaike? 'Dat is best een ingewikkelde vraag.' Ze moet er zelf om lachen. 'Na 33 jaar vind ik het nog steeds moeilijk om daar een antwoord op te geven.' Als je even doorpaat praat, ontdek je dat Maaike weet wat ze wil. 'Ik ben beleidsmedewerker bij GGD GHOR Nederland. Daarnaast ben ik moeder van vier kinderen en wil ik in de politiek een christelijk-sociaal geluid laten horen. In de praktijk is dat best even schakelen en soms een heleboel regel. Maar dat is niet erg. Het geeft mij ook weer energie.'

Iedereen telt mee

Maaike is blij dat ze in Nederland geboren is. 'We hebben het hier al heel goed voor elkaar, maar er zijn natuurlijk ook dingen die beter kunnen. Er vallen nog steeds mensen buiten de boot, volwassenen en kinderen. Ik vind het fijn dat wij iets voor hen kunnen betekenen. Iedereen is evenveel waard. Iedereen telt mee en iedereen moet dezelfde kansen krijgen.'

Het is duidelijk dat de sociale thema's haar bezighouden. 'De vrouwelijke kanten van de politiek.'

Ze moet alweer lachen. 'Ik denk dat het met mijn karakter te maken heeft. Het zijn dingen die mij interesseren. Ik ben pedagoog, dus vooral kinderen en jongeren hebben mijn interesse.'

Zorg op maat

Het is gek dat kinderen die 18 jaar worden ineens niet meer onder de jeugdzorg vallen. 'Van de ene op de andere dag kun je dan niet meer op begeleiding en zorg rekenen, omdat je dan volwassen bent. Maar je bent echt niet iemand anders dan een dag daarvoor. Ik maak me er wel zorgen over dat er dan opeens allerlei zaken in de hulpverlening veranderen. Wat gebeurt er met kwetsbare jongeren die dan ineens buiten beeld raken?'

Ook over de wachtlijsten in de psychische hulpverlening en de aandacht voor chronisch zieken maakt Maaike zich zorgen. 'Dat kunnen wij niet alleen oplossen.' Ze benadrukt dat ze onderdeel is van een bescheiden fractie met beperkte mogelijkheden, maar daar laat ze zich niet door weerhouden. Zorg op maat, dat is belangrijk. Een standaardpakket werkt niet. 'Het helpt als wij de goede vragen stellen en goede suggesties

aanreiken. Op die manier kunnen we een goede bijdrage leveren aan oplossingen.'

Het stoort mij als anderen gaan voor de winst op korte termijn

Verborgene kracht

'Ik ben er niet op uit om snel te scoren. Dat gebeurt al genoeg in de politiek. Daar stoort ik me aan. Gelukkig doet de ChristenUnie daar niet aan mee. Het gaat om het resultaat op de langere termijn. Daar help je mensen echt verder mee.' Maaike wilde niet persé de christelijke politiek in, maar ze merkte dat de visie van de ChristenUnie aansluit bij haar eigen ideeën. 'Het is het waard om in mensen te investeren. Er zit een verborgen kracht in kinderen. Ze kunnen grenzen doorbreken en bij anderen een glimlach tevoorschijn toveren. Daar genieten we allemaal van. Daarom moeten we investeren in jonge mensen.' +

Groeten uit Vijfheerenlanden

De ChristenUnie Vijfheerenlanden mag niet mopperen. De 'lokale partij met een landelijk netwerk' is nu al vertegenwoordigd in de gemeenteraden van Leerdam, Vianen en Zederik. 'Wij kijken uit naar de verkiezingen voor Vijfheerenlanden.'

Er zit veel kracht in de samenleving en die willen we graag benutten,' zegt Tirtsja Kamstra. 'Onze kandidaten kom je overal tegen. Ze weten wat er leeft in de steden en dorpen. Een belangrijke ontdekking is dat er veel goede ideeën over de toekomst van onze nieuwe gemeente zijn. Dan moet je als overheid soms een stapje terug doen en inwoners de ruimte geven. 'Meer vertrouwen en minder regels. Dat is wat wij willen.'

Wat is de ChristenUnie eigenlijk voor partij. Tirtsja weet niet of 'partij' wel het juiste woord is. 'Misschien zijn we wel meer een

beweging van mensen uit allerlei kerken die de omgeving waarin ze wonen en werken een beetje mooier willen maken. Het zit niet in onze aard om verschillen te benadrukken. Wij kijken liever naar wat ons verbindt. Samenwerken is belangrijk.'

Met veel plezier stelt Tirtsja het team van kandidaten voor. Dat doet ze aan de hand van hun mooiste plekjes in Vijfheerenlanden. 'Wij hebben een prachtig team, waarin mensen met heel verschillende achtergronden en talenten elkaar aanvullen. Net zo mooi als onze nieuwe gemeente is dit team. Het inspireert mij enorm.'

Ooit liep er een grote weg door Meerkerk. Deze weg liep van Parijs naar Amsterdam en werd aangelegd door niemand minder dan de grote Napoleon. Het verhaal gaat dat de Franse keizer op één van de reizen over zijn eigen weg in Meerkerk heeft overnacht.

Het mooiste plekje van Dico. Daar hoeft Tirtsja niet lang over na te denken. 'Hij groeide op in een huis vlak aan de Zouweboezem. Dat is voor hem een van de mooiste plekken in de gemeente. Een prachtig natuurgebied met veel vogels en water.' Hij houdt ervan om dingen aan te pakken, maar voor Tirtsja is Dico vooral een denker. 'Hij houdt ervan om een boom op te zetten over de plek van geloof in de samenleving.' Rend Collective is zijn favoriete band. 'Ierse folk in combinatie met verfrissende aanbiddingsmuziek en een centrale boodschap: het goede nieuws van het Evangelie is het vieren waard!'

Dico Baars
(24) - Meerkerk

Roos Lombro-Visser

(38) - Leerdam

'De Diefdijk. Daar is Roos fan van. Tussen Leerdam en Schoonrewoerd is het uitzicht naar beide kanten prachtig.' Tirtsja ziet Roos als een denker. 'Ze denkt wel drie keer na voor ze iets onderneemt. Haar hoofd staat nooit stil.' Als ze een boek moet uitkiezen, valt haar keuze op 'Congo, een geschiedenis' van David Van Reybrouck. 'Dat boek heeft haar veel geleerd over de geschiedenis van het land waar haar man vandaan komt. Het is bovendien meeslepend geschreven.'

In het laatste weekend van september wordt in Leerdam de '80 van de Glasstad' georganiseerd, een zogenaamde 'Kennedymars' van 80 km die binnen de 20 uur gelopen moet worden.

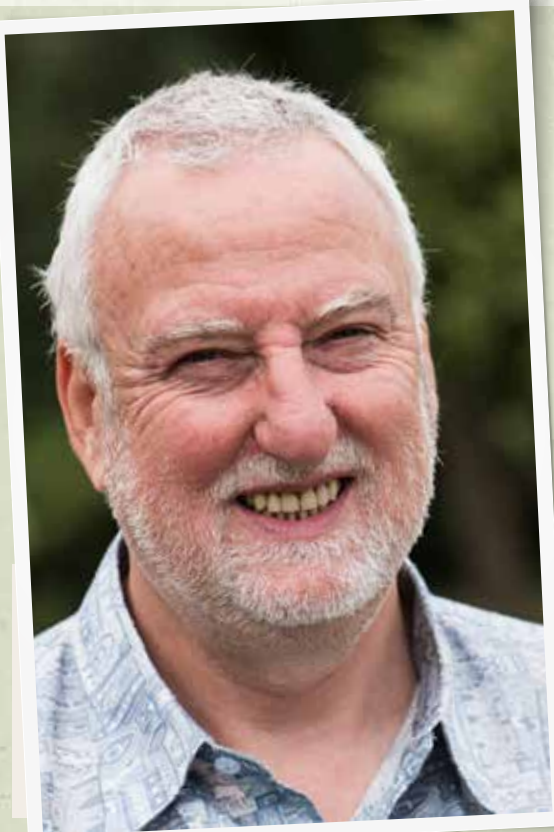
Harry Wolting

(55) - Leerdam

'De Linge is de langste rivier van Nederland. Harry kijkt er op uit. Hij woont aan het water en is een echte wandelaar die geniet van de dijk en de grienden.' Tirtsja denkt dat Harry een doener en een denker is. 'Harry houdt van aanpakken, maar ook van een goed gesprek waar hij iemand verder mee kan helpen.' Hij is geen uitgesproken liefhebber van muziek of film. 'Maar hij is wel gefascineerd door 'In de ban van de ring' van Tolkien. Dat boek heeft hij in een ruk uitgelezen, omdat het niet zomaar een verhaal is.'

Leerdammer is sinds 1977 de merknaam van een kaassoort, die wordt gemaakt in Schoonrewoerd. De kaas kwam in 1984 op de markt. De smaak lijkt op die van Emmenthaler. Fijnproevers herkennen ook een zoete nootachtige smaak, die sterker wordt als de kaas ouder wordt.

Jan van Bewzekom

(64) - Nieuwland

Het valt Tirtsas op dat bijna iedereen het mooiste plekje uit de gemeente dicht bij huis vindt. 'Jan woont aan de Achterdijk in Nieuwland. Hij kijkt uit op een eendenkooi, weilanden en bossen.' Het favoriete boek van Jan is de Bijbel. 'Een lamp voor zijn voet en een licht op zijn pad', zegt hij zelf. En zijn mooiste film? 'Dat is 'Daens'. Indrukwekkend hoe pastoor Daens zich aan het einde van de 19e eeuw verzet tegen de uitbuiting van fabrieksarbeiders. Het leidt uiteindelijk tot een uitbreiding van het stemrecht.'

Nieuwland is in 1025 gesticht door Jan van Arkel. Het dorp werd tot 1725 Nouland genoemd. Die naam kwam van de polders Kort en Lang Nouland. De herkomst van de naam Nouland is jammer genoeg niet bekend. Nieuwland was tot 1986 een zelfstandige gemeente.

Petra Hol

(40) - Hagestein

De mooiste plek is de recreatieput in Hagestein. 'Ze woont er dicht bij. In de zomer kun je er heerlijk zwemmen, maar ook in andere jaargetijden is er van alles te beleven.' Petra is een doener. Daar is Tirtsas wel van overtuigd. 'Ze wil graag vooruit. Niet te veel praten, maar aanpakken. Petra heeft amper tijd voor een goed boek. In de vakantie pakt ze een tijdschrift of een roman en elke dag leest ze de krant.' Films en muziek zijn er voor de ontspanning. 'Een romantische comedy of een leuke familiefilm.'

Hagestein is verrezen op de puinhopen van Gasperde, een nederzetting in de buurt van Vianen. Het lag op de hoge gronden bij het riviertje de Gaasp. In 1382 kreeg het stadsrechten, maar in 1405 werd het helemaal afgebroken. Later ontstond op de plaats van Gasperde het dorp Hagestein.

Maaike van Leeuwen

(33) - Lexmond

'Het stukje tussen Vianen en Ameide over de Lekdijk bezorgt Maaike nog steeds een vakantiegevoel. Ze woont er inmiddels 8 jaar. Nederland op z'n mooist.' Denker of doener? 'Maaike zal zeggen dat ze nog lang niet is uitgedacht en uitgedaan, dat ze het alle twee is en tegelijk nog moet worden.' Met haar ouders en zusjes keek ze elke week wel twee of drie films. 'Nu kijkt ze met haar man graag naar Spaanstalige series op Netflix. Het klinkt zo heerlijk en het actereniveau is hoog.'

Lexmond heeft samen met Hei- en Boecop een eigen schutterij, een lokale militie om de inwoners te beschermen tegen roversbenden. Het Sint Martinus en Sint Antonius Gilde werd in 2005 weer afgestoft en is de enige schutterij in Zuid-Holland.

Gert Schut

(67) - Leerbroek

'Gert woont in het buitengebied van Leerbroek. Op een boerderijtje. Dat is voor hem ook het mooiste plekje in de gemeente. Hij woont daar met twee kinderen en kleinkinderen. Terug naar vroeger.' Eerst denken en dan doen. Dat is het devies van Gert. 'Wat baat ijver zonder verstand,' zegt hij dan. Inspiratie doet hij op in de boeken van C.S. Lewis en dan met name 'De Ruimte-trilogie'. 'Spannende science fiction met een krachtige en actuele boodschap.'

De Leede was een rivier in de buurt van Leerdam, een aftakking van de Linge. In het begin van de 13e eeuw werd de Leede afgedamd. Nu is er niets meer van over. Hoewel, de naam van die oude rivier is bewaard gebleven in die van Leerbroek.

Koken met Passie

Vasten is iets voor katholieken. 'Wij protestanten keken wel uit', zegt dominee Han Wilmink. Maar dat verandert. Maurice de Hond weet te vertellen dat steeds meer mensen vasten. Niet alleen in de aanloop naar Goede Vrijdag en Pasen. 'Mensen ontdekken opnieuw de zin van oude geloofsrituelen en zoeken naar een manier om hun geloof handen en voeten te geven.'

Het zijn vooral jongeren die vasten. Zij haken aan bij Fast for the Climate, een wereldwijde actie van mensen uit 90 landen. Elke eerste maandag van de maand staan zij stil bij mensen die het minder hebben en verzetten zij zich tegen overdadig consumeren. De toekomst van de aarde is hun een zorg en zij leven mee met landen die wreed getroffen worden door extreme weersomstandigheden. Han Wilmink is predikant van de Kruiskerk (PKN) in

Wezep, maar misschien wel vooral bekend als 'kookdominee'. Hij was te gast in allerlei radio- en televisieprogramma's en schreef een hele serie kookboeken. Koken met Passie bevat 40 smakelijke recepten om te vasten en toch smakelijk te eten. 'Het helpt om je te bezinnen op zaken als duurzaamheid en verantwoordelijkheid voor alles wat leeft. Met een knorrende maag heb je sneller een knagend geweten.' In dit magazine schotelt de 'kookdominee' ons zijn 'Mediterrane hartige taart' voor. Een voorproefje.

Recept: Mediterrane hartige taart

Uit 'Koken met Passie, 40 smakelijke recepten voor de vastentijd' van kookdominee Han Wilmink

Deeg:

200 gram gezeefde bloem en iets extra's voor bestuiven
1 tl zeezout
100 gram koude boter in kleine stukjes gesneden
1 ei
1-2 el ijskoud water

Vulling:

3 el olijfolie
2 flinke rode uien in ringen gesneden
1 aubergine of courgette in blokjes van 1 cm
1 el verse tijmblaadjes of 2 tl gedroogde
Ca 250 gram geiten/schapekaas: liefst een mengsel van verse zachte geitenkaas (55+), ricotta en feta.
3 el ontpitte zwarte olijven in ringetjes gesneden
1 losgeklopt ei
75 ml room
2 el pijnboompitten
Zeezout en vers gemalen zwarte peper
Benodigheden: oven, quichevorm en deegroller.

Werkwijze:

Werk in een ruime kom de bloem, het zout, de boter, het ei en het water door elkaar. Kneed hier snel een samenhangend deeg van. Werk snel, wanneer de boter teveel smelt wordt het deeg minder knapperig. Voeg zo nodig nog iets koud water of ietsje bloem toe. Deeg moet niet aan je handen plakken. Bal van vormen en in folie wikkelen en ½ uur in koelkast laten rusten.

Verhit voor de vulling 1 el olie in een koekenpan. Uienringen hier 2 minuten in bakken, tot ze zacht zijn en iets gekleurd. Iets zout en peper toevoegen. Ui uit pan scheppen en in 2 el olijfolie de blokjes aubergine/courgette bakken. Tijm (houd iets achter om over de taart te strooien), zout en peper toevoegen en 2-3 minuten op middelhoog vuur bakken. Oven voor verwarmen op 180 graden.

Bestuif een werkblad en deegroller met bloem en rol het deeg uit tot een cirkel van ca. 30 cm. Vet een quichevorm in met wat olie of boter. Leg hier het deeg in, aandrukken. Zorg dat het deeg mooi tegen de randen van de vorm aanligt. Prik met een vork gaatjes in de bodem om te voorkomen dat de bodem rijst. Aubergine/courgette over bodem verdelen, hierover de uienringen en olijven (houd van beide wat achter voor over de taart). Kaas over de groenten verdelen. Ei en room met wat zout en peper loskloppen en over vulling gieten. Bak de taart in de onderste helft van de oven circa 35 minuten. 10 minuten voor het einde van de baktijd de rest van de uienringen, de olijven en de pijnboompitten over de taart strooien. Serveer warm!

Woning verkopen??

Zoek de makelaar met de hoogste klanttevredensscore in de Gemeente Vijfheerenlanden

Bel voor vrijblijvende waardebepaling : 0345 619633
Meent 10 – 4141 AC Leerdam – www.mastermakelaars.nl

Prachtig

A A N D A C H T I G

"Ik kan weer genieten!"

*"De rust is terug.
Door kennis, herkenning en
acceptatie."*

Coaching bij
hoogsensitiviteit
en aandachtig leven

CORRINNE BAX | 06 24 82 90 95 | WWW.PRACHTIGAANDACHTIG.NL

**Column
Martine
Vonk**

Snoeien doe je samen

De Viaanse wijk Monnikenhof is één grote pluktuin met fruit- en notenbomen. Hoe leuk is het om met je kleuter erlangs te fietsen en de bak van haar driewieler te vullen met walnoten, hazelnoten, handappeltjes en lekkere moesappels. De bomen zijn van de gemeenschap, dus iedereen kan en mag ervan meegenieten. En ondertussen leert je kind mooi hoe voedsel aan de bomen groeit.

Op onze wandelingen zagen we dat de fruitbomen niet echt goed werden onderhouden. Het is ook een arbeidsintensieve klus voor de gemeente om ieder jaar deze bomen goed te snoeien. Het achterstallige onderhoud was door meer mensen opgemerkt en een aantal wijkbewoners besloot om samen aan de slag te gaan. Onder de vlag van de BOM (Bewoners-Organisatie Monnikenhof) en in overleg met de gemeente werden ladders en zagen geregeld. Onder deskundige leiding zaagden en snoeiden de vrijwilligers weer licht en ruimte terug in de appel- en perenbomen. Een aantal jaar later was het resultaat goed te merken. De hoogstamfruitbomen in het park stonden er beter bij en vooral de jongere fruitbomen aan de Lange Waaisteeg kwamen heel goed tot groei en bloei.

Al hebben we zelf Vianen inmiddels verlaten, we kijken met plezier terug op die snoeizaterdagen. Eerlijk is eerlijk, het is vooral mijn man Klaas-Hemke geweest die vele uren heeft staan zagen en hakken, ik was meer op de achtergrond betrokken. Toch voelde ook ik me bij het werk betrokken. Het is mooi als je als bewoners mee verantwoordelijkheid kunt dragen voor het groen. Het park en de bomen worden daarmee ook meer onderdeel van je eigen leefomgeving, je raakt meer betrokken bij het groen. Door de inzet van deskundigen leer je als buurtbewoner bij over het snoeien en de samenhang van het groen in de wijk. Daarbij is het ook heel gezellig om met buurtbewoners aan de slag te gaan. Het is hard werken en zoals altijd smaakt de koffie erna dan ook extra lekker. En hoe trots kun je zijn op je werk als je in het voorjaar de bloesems ziet en in het najaar de prachtige oogst.

Van de Viaanse snoeiers horen we dat het snoeiwerk nog altijd doorgaat. Wij wonen nu in Houten. Ook daar werken we iedere veertien dagen een zaterdagmiddag mee aan het onderhoud van een gezamenlijk stuk groen, ingericht met struiken en planten voor insecten, vlinders en vogels. En ja, ook met fruitbomen.

Initiatieven die Vijfheerenlanden mooier maken

Vijfheerenlanden is mooi. Onze historische steden, onze rivieren, onze dorpen en onze dijken en zelfs ons eigen dialect maken het een unieke gemeente. Roos Lombo-Visser: 'Maar onze gemeente wordt pas echt mooi van de mensen die er wonen en werken. Wij zetten 7 initiatieven die Vijfheerenlanden nog mooier maken in het zonnetje. Het zijn initiatieven waar wij trots op zijn.'

1.

Op eigen benen staan

Er is niet alleen armoede ver weg, maar ook dichtbij. Die is soms niet zichtbaar. Daarom hebben we het meestal over verborgen armoede. Het is triest als mensen door een gebrek aan geld niet meer mee kunnen doen met allerlei dingen

> **De voedselbank Leerdam en Vianen zorgt ervoor dat mensen in elk geval kunnen eten.**

'Het doel van ons werk is de aanpak van verborgen armoede en het tegengaan van voedselverspilling,' vertelt Dijo van der Hek. 'Meestal kunnen mensen na 3 tot 6 maanden begeleiding door de voedselbank weer op eigen benen staan.'

2.

Betrokken ondernemers

John en Petra Hol zijn de eigenaren van Unicum Bedrijfskleding. 'Onze kleding past bij fysieke inspanningen van stoere mannen en vrouwen die een goede prestatie willen neerzetten,' vertelt Petra. 'Daarom sponsoren wij lokale sportverenigingen.' Het is een wisselwerking. De ondernemers en de sporters helpen elkaar.

Unicum ondersteunt ook allerlei maatschappelijke projecten en een aantal verenigingen in Vijfheerenlanden.

> **'Wij willen samen met andere ondernemers iets betekenen voor onze gemeente en onze regio. Geven loont!'**

7

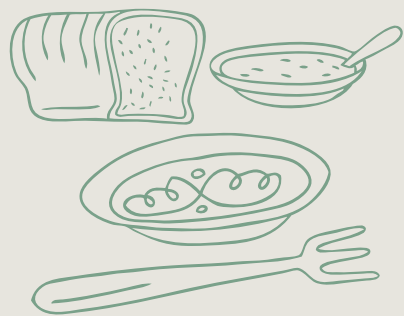
Initiatieven die vijfheerenlanden mooier maken

3.

Samen eten

> **Dat kan elke dinsdagavond tussen 17.30 en 19.00 uur in de Pauluskerk aan het Europaplein in Leerdam.**

De deelnemers krijgen een eenvoudige, maar voedzame maaltijd. Iedereen is welkom. Een groep vrijwilligers doet de inkopen en staat in de keuken. 'Het gaat meer om de ontmoeting dan om het eten zelf. Dit is een mooi voorbeeld van een initiatief dat mensen verbindt,' onderstreept Roos. 'In de Week tegen Eenzaamheid hebben wij het toetje verzorgd en taart uitgedeeld onder de deelnemers.'

4.

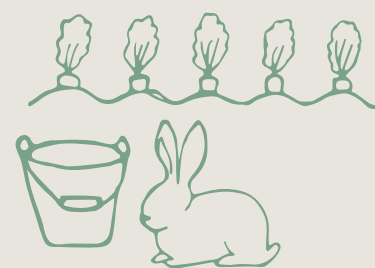
Werken op de boerderij

Erik en Geeke Bassa runnen in Hei- en Boeicop naast een melkveebedrijf ook een zorgboerderij, de Huiberthoeve.

> **'Wij genieten van dit werk, omdat mensen hier tot hun recht komen en opbloeien.'**

vertelt Geeke. De Huiberthoeve levert zorg op maat. 'Dat betekent voor de één werken op de boerderij om integratie op de arbeidsmarkt mogelijk te maken en voor de ander zorg en aandacht in een rustige en veilige omgeving.'

Er is van alles te doen op de Huiberthoeve, van het verzorgen van koeien en konijnen tot het zorgen voor schoon stro en voldoende hooi.

5.

Zorg voor de schepping

In 2014 is Leerdam uitgeroepen tot meest inspirerende Millennium Gemeente van Nederland. Dankzij de inspanningen van Team 2015, een burgerinitiatief dat zich inzet om

> **de inwoners bewust te maken van alles wat met zorg voor de schepping te maken heeft.**

'Leerdam is nu Fairtrade Gemeente en dat willen we straks graag blijven, samen met Vianen en Zederik' benadrukt Guus Smid. 'Utrecht is de enige Fairtrade Provincie in Nederland en heeft er belang bij dat Vijfheerenlanden een Fairtrade Gemeente wordt.'

6.

Een maatje in geldzaken

In Vianen en Zederik helpen vrijwilligers van Maatje Vijfheerenlanden mensen die kampen met financiële tegenslag. Het kan iedereen overkomen! Een onverwachte tegenvaller, verlies van je baan of een echtscheiding. Zo'n situatie kan zomaar voor forse en soms langdurige problemen zorgen. 'Onze maatjes helpen bij het oplossen hiervan.' Het doel is dat mensen leren hun huishoudboekje goed te beheren.

> **'Wij helpen iedereen, wie je ook bent en waar je ook vandaan komt.'**

De meerwaarde van het maatje is dat hij of zij tijd heeft om naar iemands verhaal te luisteren en om te helpen bij het invullen van ingewikkelde formulieren.

7.

Melk van de tap

In Hei- en Boeicop staat het biologische melkveebedrijf van de familie Kool. 'Voor al uw verse rauwe melk van de tap en diepgevroren vlees van eigen koeien.' Op de Groene Hofstee houdt de familie Kool 85 melkkoeien en ongeveer evenveel jongvee. Daarnaast beheren zij ook nog 35 ha land van het Utrechts Landschap en het Geldersch Landschap. 'Het hele jaar door zijn er wel bloeiende planten aan de slootkant.'

> **Dat is gunstig voor insecten en die zijn weer goed voor de weidevogels.'**

Speciaal voor de vogels houden zij het gras op drie verschillende hoogtes, zodat de jongen goed kunnen overleven.

Anna
van der
Breggen

‘Wiebrennen
is op dit moment
heel belangrijk,
maar tegelijk relatief’

Het was een dramatische ontknoping. De afschuwelijke val van Annemiek van Vleuten, die roerloos bleef liggen tegen een stoeprand. ‘Het was schokkend hoe zij erbij lag toen we langs haar reden’. En toen die machtige sprint op de Copacabana in Rio de Janeiro. Olympisch goud voor Anna van der Breggen!

A dream came true. Het kleine meisje uit Hasselt was groot geworden. Haar ouders waren er bij. Die zondag in Brazilië was ook voor

Herman en Marga van der Breggen een dag vol emoties. Ergens diep van binnen wisten ze dat hun dochter kans maakte om een gouden plak te winnen. Ze stonden aan de finish en staarden ademloos naar het grote scherm toen Van Vleuten tegen het asfalt smakte. ‘Marga was even weggelopen en toen zij Annemiek zag liggen, dacht ze eerst dat het Anna was’, vertelt Herman. ‘Je kunt je voorstellen dat ze enorm schrok’. Een val in de finale, daar waren Herman en Marga van der Breggen al bang voor geweest. ‘We wisten dat het een gevaarlijke afdaling was, want bij de mannen waren er een dag eerder ook een paar onderuit gegaan. Anna had het parcours goed verkend, maar als

ouders denk je dan toch: ‘Als dat maar goed gaat.’ Twee jaar eerder was Anna hard onderuit gegaan op het WK, samen met Annemiek.’ In de laatste 500 meter van de olympische wegwedstrijd haalden de achtervolgers de koploper in. Van der Breggen gokte op de sprint. ‘Ik heb niet de snelste aanzet en moest als eerste aangaan. Het pakte goed uit. Ongelooflijk.’ De manier waarop ze olympisch kampioen werd was groots, maar een echte verrassing was het niet. De kenners zagen het aankomen. Van der Breggen was en is de sterkste renster van de wereld. Etappekoersen en klassiekers, ze wint ze allemaal. Op de Copacabana stroomden de tranen over de wangen van de Nederlandse rensters. De emoties van een bizarre wedstrijd kwamen eruit. Onzekerheid over de toestand van Annemiek van Vleuten en intense blijdschap over de prachtige overwinning van Anna van der Breggen. Herman en Marga van der Breggen waren amper in beeld geweest.

Wereldkampioen!

Anna van der Breggen (1990) is een Nederlandse wielrenster. Ze is geboren in Zwolle en groeide op in Hasselt. In 2012 werd ze professioneel wielrenster. Van der Breggen wint eindwedstrijden en etappekoersen, dankzij haar kwaliteiten als klimmer en tijdrijder. In 2015 en 2017 won Van der Breggen het eindklassement van de Giro Rosa, de Ronde van Italië voor vrouwen. Een ander hoogtepunt in haar carrière was de winst van olympisch goud in 2016 op de Copacabana in Rio de Janeiro. Van der Breggen drukte in 2018 alweer haar stempel op het klassieke voorjaar. Ze won de Strade Bianche in Italië en de Ronde van Vlaanderen, De Waalse Pijl en Luik-Bastenaken-Luik. Als klap op de vuurpijl werd ze op 29 september in het Oostenrijkse Innsbruck wereldkampioen, na een indrukwekkende solo van meer dan 40 kilometer. Ze kwam met een voorsprong van meer dan drie minuten op de eerste achtervolgers over de streep. 'De nieuwe Merckx is een vrouw,' was de conclusie van onze zuiderburen.

'Ik wilde testen of het wielrennen echt zo belangrijk voor me was, dat ik prof wilde worden'

Erben Wennemars zorgde ervoor dat ze heel even met hun dochter konden praten. 'En Marga heeft zondagavond laat even met haar geappt. Anna kon toen niet slapen. Maar verder hebben we haar toen niet gesproken.' Deze gouden medaille is ook een beetje van hen. 'Ja, zo voelt het wel. Vanaf het begin ben ik haar grootste fan. En toen ze junior was, was ik altijd haar chauffeur. Maar het is natuurlijk haar prestatie, niet de mijne.'

Nieuwe familie

Het kleine meisje uit Hasselt is groot geworden. Haar ouders hebben al in 2012 een stapje terug gedaan. Er is een nieuwe familie in haar leven gekomen. Anna van der

Breggen reist met de ploegleiding en haar teamgenoten de halve wereld rond. En ze is verhuisd. 'Ik heb een huis gekocht in Zwolle. Dat was een belangrijke stap, want als wielrenner bouw je geen pensioen op. Het huis is een plekje voor mijzelf en een soort pensioen-opbouw.' Na het succes van 2016 kwam er een minstens zo succesvol 2017. Anna van der Breggen won in het voorjaar drie belangrijke klassiekers op rij, de Amstel Gold Race, de Waalse Pijl en Luik-Bastenaken-Luik. Daarna won ze de Ronde van California en de Giro Rosa, de Ronde van Italië voor vrouwen. Pakweg tien jaar geleden was het nog ondenkbaar dat Anna van der Breggen aan de start van een meer-

daagse koers zou staan. 'De zondag mag geen wielerdag worden', was haar stelling. Dat is veranderd. 'Het is langzaam zo gegroeid dat ik op zondag ben gaan fietsen. Ik kan me niet echt een heel concreet keuzemoment herinneren.' Het was niet vanzelfsprekend om als christen voor de topsport te kiezen. Van der Breggen nam er de tijd voor. Tijdens haar opleiding HBO-V aan de Gereformeerde Hogeschool in Zwolle ging ze een half jaar op stage naar Ghana. 'Ik wilde testen of het wielrennen echt zo belangrijk voor me was, dat ik prof wilde worden.' De combinatie van geloof en topsport is niet vanzelfsprekend. Dat realiseert Van der Breggen zich heel goed. Haar ouders waren

gewend om twee keer op een zondag naar de kerk te gaan, maar hebben hun dochter daar vrij in gelaten. 'Ik zit natuurlijk niet meer iedere zondag in de kerk. Dat was in ons gezin wel even een verandering.' De zondagen dat ze thuis is, gaat Van der Breggen naar de kerk. In Zwolle of in Friesland, waar haar vriend woont. 'Dat vind ik heerlijk. Juist omdat ik er wat minder ben, maak ik alles tijdens zo'n dienst wat intenser mee.' Geloven is meer dan naar de kerk gaan. 'Het zit voor mij in kleine dingen. In bidden en doen wat God van ons vraagt, in de manier waarop je omgaat met anderen. In het wielrennen probeer ik die waarden elke dag uit te dragen.

Dat komt vooral tot uitdrukking in de manier waarop ik met ploeggenoten omga, denk ik.' In de internationale sportwereld is het niet zo makkelijk om te ontdekken wie christen is en wie niet. 'Ik ben een van de weinige christenen', denkt Van der Breggen. 'Ik probeer vooral heel erg mezelf te zijn. Soms zijn mensen expliciet in het christelijk geloof geïnteresseerd en willen ze er meer van weten. Dan probeer ik wel iets mee te geven. En ja, die kansen krijg ik genoeg.'

Trots op de partij

Inmiddels weet iedereen in het peloton waar Van der Breggen voor staat en waarvoor ze leeft. 'Het wielrennen is op dit moment heel

belangrijk, maar tegelijk relatief. Ik heb er nu de leeftijd voor, straks niet meer. Het geloof gaat verder.' Als de koers is gereden en iedereen veilig over de meet is gekomen, bedankt ze God daarvoor. Bidden om de overwinning doet ze niet. 'Winnen is wel een heel groot doel, maar geluk zit meer in hoe je leeft. Door het geloof zit er perspectief in wat je doet, want dit leven als topsporter gaat maar tot mijn dertigste.'

Met topsport moet je niet te lang doorgaan, denkt ze. 'Ik heb nu een leeftijd waarin het lichaam zich snel herstelt. Maar sportvoeding en de afwisseling van suikerpieken en fysieke uitputting zijn niet gezond.' Hoelang ze als prof zal doorgaan, weet ze nog niet. 'Dat voel je op een gegeven moment wel aan. Ik wil graag nog een gewone baan gaan doen en daarin gebruiken wat ik in het fietsen heb geleerd.' Tijdens de ploegentijdrit op het wereldkampioenschap van 2014 in Ponferrada kwam Van der Breggen zwaar ten val en liep ze een bekkenbreuk op. 'Op de fiets ben je best kwetsbaar. Zo'n val kan enorme gevolgen hebben. Misschien kun je nooit meer op niveau fietsen. Toch ervoer ik toen rust, omdat ik dacht: God is erbij. Wielrennen is belangrijk, maar niet het belangrijkste.' Dat relativeren van de sport zorgt ervoor dat Van der Breggen ook oog heeft voor andere dingen, bijvoorbeeld voor de politiek. Ze steunde de campagne van de ChristenUnie bij de Tweede Kamerverkiezingen en leeft ook mee in haar woonplaats Zwolle. 'Toen de ChristenUnie bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 hier twee zetels groeide, voelde ik me trots op de partij. Ze hebben in de afgelopen jaren veel mooie dingen voor Zwolle gedaan. Mede daardoor woon ik hier met plezier.' +

Heel Vijfheeren- landen Bakt

Bakken met liefde. Dat is de titel van het receptenboek van Annemarie Pronk. In 2016 was ze de winnaar van Heel Holland Bakt. 'Ik vind het fijn om weg te geven en anderen blij te maken'. Dat verklaart de titel van het boek. 'Het is een kleine moeite.' Annemarie reageerde meteen positief toen we haar vroegen om een recept.

Ik ben niet heel erg met politiek bezig', bekent ze. 'Maar ik stem al jaren op de ChristenUnie.' De beste bakker van 2016 was in het voorjaar van 2018 zelfs kandidaat-gemeenteraadslid in Den Haag. Ze stond op de 50e plaats van de kandidatenlijst van de ChristenUnie en trok met smakelijke baksels door de stad. 'Het was mijn voornaamste taak om extra stemmen te werven', knipoogt ze.

Recept: Jan Hagel

Jan Hagel is een oudhollands koekje dat op de bakplaat wordt gebakken als een grote koek en bestrooid met greinsuiker en amandelschaafsel. Na het bakken wordt de koek direct in rechthoekige koekjes gesneden. Kun je niet aan greinsuiker komen dan kun je eventueel ook gestampde suikerklontjes gebruiken of parelsuiker wat fijner malen.

Voor 25 tot 30 stuks

Voor het deeg:

- 250 g bloem
- 1 tl bakpoeder
- 130 g witte basterdsuiker
- 1 tl kaneel
- ¼ tl zout
- 180 g roomboter, in blokjes gesneden
- ½ ei losgeklopt
- 50 g greinsuiker (of grof gestampde suikerklontjes)
- 40 g geschaafde amandelen

Werkwijze:

Verwarm de oven voor op 180 graden

Doe bloem, bakpoeder, suiker, kaneel en zout in een grote kom en roer het even goed door elkaar. Voeg de boter toe en kneed tot een soepel deeg.

Rol het deeg uit op een bakpapier tot een rechthoekige plak van ongeveer 30 x 35 cm dik. Leg het bakpapier met de plak deeg op de bakplaat. Bestrijk het deeg dun met het losgeklopte ei en bestrooi het met de greinsuiker en de geschaafde amandelen. Druk dit met de hand wat aan, zodat het niet te los op het deeg ligt. Schuif de bakplaat in het midden van de oven en bak het in 15 tot 20 minuten goudbruin en gaar.

Haal de koek uit de oven en snijd met een scherp mes direct de randen van de koek af. Snijd de koek ten slotte in stukken van 4 bij 8 cm en laat de koekjes verder afkoelen op een rooster.

Een mobiele Drent in Leerdam

Harry
Wolting

In 2013 solliciteerde een 71-jarige SGP'er als waarnemend burgemeester in Leerdam. 'Dat is een grapje van de commissaris,' werd er gemompeld. 'Maar na een gesprek met de 4 kandidaten was iedereen het erover eens: 'Hij moet het worden.' Harry Wolting kan er nog steeds smakelijk om lachen. 'Hij was een echte burgervader.'

De rol van de burgemeester zal in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden veranderen. 'Dan is het aantal dorpen en steden niet meer op één hand te tellen.' Toch is het nodig dat de burgemeester zichtbaar is. Hij kan een belangrijke verbinder zijn. 'Rinus Houtman kwam je ook in de kerken tegen. Dat werd enorm gewaardeerd. Het gaat erom dat inwoners merken dat je betrokken bent bij wat er speelt.'

Er zijn heel verschillende culturen in de nieuwe gemeente. 'Vianen noemt zich de 'vrijstad'. Dat is een heel andere stad dan Leerdam. Vianen is niet zo kerkelijk, maar de dorpen Everdingen, Hagestein en Zijderveld zijn dat juist weer wel. Ameide en Tienhoven zouden prima in de Alblasserwaard passen, maar ze horen helemaal bij Vijfheerenlanden. De tegenstellingen tussen de dorpen en steden en ook in de woonkernen vragen aandacht. De diversiteit is groot.'

Een Drent in Leerdam

Harry Wolting loopt met de fiets aan de hand over het perron van het fraaie stationnetje in Leerdam. 'Die mag je hier in de trein gratis meenemen. Dat is heel handig.' Hij zit nu 4 jaar in de gemeenteraad van de stad aan de Linge. 'Ik vind

het leuk om met een bestuurlijke opdracht bezig te zijn en om te kijken wat ik voor de inwoners kan doen.' Harry woont 27 jaar in Leerdam. 'Ik ben een Drent en ben ergens tussen Emmen en Hoogeveen geboren, maar ik ben hier helemaal ingeburgerd.' Hoe komt een Drent in Leerdam terecht? 'Toen ik een baan kreeg bij de Rabobank in Utrecht moesten we verhuizen. De grote stad trok ons niet.'

De bereikbaarheid van Utrecht gaf uiteindelijk de doorslag om voor Leerdam te kiezen. 'De predikant van mijn ouders was dominee in Leerdam geworden. Hij zei: 'We hebben hier een heel goede verbinding met Utrecht.' Dat vond ik een enorm pluspunt.' Die bereikbaarheid is nog steeds een dingetje voor Harry. 'Binnen een uur bereik je vanuit Leerdam pakweg 80 procent van de Nederlandse bevolking, dankzij de centrale ligging en de goede verbindingen.' En dat moet zo blijven! 'Dat is echt een thema voor mij.'

Sluipverkeer

Het openbaar vervoer is een goed alternatief voor de auto. 'Het verkeer op de A27 loopt vast. Daar hebben we echt last van. De bruggen bij Gorkum en Houten zijn veel te smal. Er is zoveel sluipverkeer dat het in Vianen soms muurvast staat.' Harry wordt er niet vrolijk van. 'Er zijn een hele-

boel mensen die vanaf de A2 bij Vianen de afslag nemen en binnendoor naar Lexmond rijden. Daar proberen ze dan de A27 weer op te komen. Het gevolg is dat de A27 van knooppunt Everdingen tot aan Lexmond altijd vast staat, omdat er bij Lexmond zoveel verkeer op komt. Als die auto's niet binnendoor zouden rijden, zou je veel minder files hebben. Dan zou het verkeer veel beter doorstromen.'

De oplossing ligt voor de hand. 'De bruggen bij Gorkum en Houten moeten breder worden en de A27 moet helemaal 6-baans worden. De voorbereiding is in volle gang, dus het gaat wel gebeuren. Bij Gorkum is het nu echt een drama. Die brug is ook helemaal versleten. Het zal niet zo'n vaart lopen als in Italië, maar anderhalf jaar geleden is de brug dicht geweest voor het vrachtverkeer vanwege haarscheurtjes.'

Navigatiesystemen

'Als raadslid kan ik weinig doen aan de situatie op de A27.' Harry gaat er even bij zitten. 'De snelweg is van Rijkswaterstaat.' Maar de gemeenteraad kan wel iets doen aan het sluipverkeer. 'Toen ik in het verleden regelmatig over de A12 reed, kreeg ik brieven van Rijkswaterstaat. Ik werd beloond als ik in de spitsuren geen gebruik maakte van de weg. Een positieve stimulans. Daar geloof ik in. Er zijn vast en zeker mogelijkheden om op een vergelijkbare manier het

sluipverkeer terug te dringen. De techniek staat voor niets.'

'De sluipers komen van heinde en ver. Niet uit onze eigen gemeente. Mensen die niets te zoeken hebben op de routes binnendoor moeten er ook niet komen. Zij moeten gewoon gebruik maken van de snelweg. Het is zaak dat we verkeersmaatregelen nemen die ervoor zorgen dat navigatiesystemen de binnenwegen afwaarderen. Heel veel systemen werken volgens wiskundige modellen, waarin bijvoorbeeld voorrangregels een rol spelen. Als we daarin een kleine verandering doorvoeren, kan dat er al voor zorgen dat de route niet als second best wordt aangemerkt. De veiligheid in de woonwijken staat voorop. Mensen moeten gewoon de A27 pakken en achter aansluiten.'

Snelweg voor de fiets

Harry pakt z'n fiets weer en loopt het perron af. Bij de spoorbomen zwaait hij zijn been over het zadel en rijdt in de richting van de Koningin Emmalaan. 'Over veiligheid gesproken!' Er passeert net een grote vrachtwagen. Het inspireert Harry om over te stappen naar de bereikbaarheid per fiets. 'Als die bruggen over de A27 verbreed worden, moeten we meteen investeren in een snelweg voor fietsers.' Hij legt het uit. 'De stad Utrecht is heel actief met de

aanleg van fietssnelwegen. Daar moeten wij op aansluiten. Als je vanuit Leerdam naar de Uithof wilt, moet je helemaal omrijden via de andere kant van Vianen. Dat is niet handig. Het moet aantrekkelijk worden om op de fiets naar Utrecht te gaan. Een actieradius van 20 km is met een E-bike prima te doen.'

De mobiliteitsexpert van de ChristenUnie stelt vast dat mensen nu eerder geneigd zijn om de fiets te pakken. Dankzij de E-bike. 'Ook als het slecht weer is. De reis duurt korter, maar het fietst ook heel plezierig. Een voorwaarde is dat je lekker kunt doorfietsen.' Maar dat lukt niet altijd. 'Het schiet niet op om hiervandaan op de fiets naar Vianen te gaan. Het is een prachtige toeristische route, maar hij is minder geschikt voor woon-werkverkeer met de snelle e-bikes. Er zijn overal kruisingen en oversteekplaatsen. Dat is niet veilig.'

Parijs-Roubaix

'Ik kan me ook voorstellen dat je een fietspad naar Gorkum aanlegt. Er gaan nogal wat scholieren vanuit Leerdam naar Gorkum. Eerst moeten ze een heel stuk zigzaggen door de polder. Pas in de gemeente Zederik kunnen ze aanhaken op een prachtig fietspad dat recht op Gorkum aankoerst. Dat moet doorgetrokken worden.' Harry loopt weer terug in de rich-

ting van het station. Hij moet nog even op het gemeentehuis zijn. 'Dit is ook investeren in asfalt, maar anders dan we gewend zijn. Niet meer voor auto's, maar voor fietsers.'

Het fietsplan van Utrecht kan alleen een succes worden als het zich ook richt op de periferie. Daarvan is Harry overtuigd. 'Ik ken mensen die met de auto ergens naar toe rijden en het laatste stuk naar hun werk fietsen. Lekker bewegen! Leg aan de rand van Vianen een grote parkeerplaats met fietsfaciliteiten aan. Dat is ideaal voor mensen uit het rivierengebied en het zuiden. Hoe aantrekkelijker je het voor de fietser maakt, hoe beter het is.' Hij verwijst naar de fietssnelwegen in de regio Arnhem-Nijmegen. 'Prachtige routes met goed asfalt. Het tegenovergestelde van Parijs-Roubaix. Ze hebben er zelfs schermen geplaatst, die de zuidwestenwind tegenhouden. Dat is plezierig fietsen!'

Aansluiting in Geldermalsen

Het stationnetje is weer in beeld. 'Tien jaar geleden is de Merwedelingelijn overgegaan van de NS naar Arriva. Daar heeft de provincie Zuid-Holland heel veel geld ingepompt. De gemeenten ook. Het was een uursdienst en is nu een half-uursdienst.' Wat wil je

dan nog meer? 'Voor de verbinding met Utrecht moet je in Geldermalsen altijd overstappen. Als de NS vanuit Utrecht twee minuten te laat is, mis je de aansluiting naar Leerdam. Dan verlies je een half uur.' Toch wil Harry niet mopperen. 'Als je 's morgens in Geldermalsen de eerste trein naar Utrecht wil pakken, zorgt Arriva dat je er vanuit Leerdam op tijd bent. Dus we kunnen hiervandaan alle kanten op. Maar de aansluiting in Geldermalsen moet beter geborgd worden.'

Binnenkort stopt Arriva met het busvervoer in de regio. 'Qbuzz neemt het over en zet vooral in op de rendabele lijnen waar veel passagiers zijn. Het is dus opletten geblazen. Voor Ameide en omgeving wordt het best spannend. Ik maak me nu nog geen zorgen, maar we moeten de vinger goed aan de pols houden.' Er komt een

groot busstation bij Meerkerk. Daar komt het openbaar vervoer van drie kanten bij elkaar. 'De kernen moeten goed bereikbaar blijven. Toen het nog niet duidelijk was dat we met de gemeente Vijfheerenlanden zouden verhuizen naar de provincie Utrecht investeerde Zuid-Holland volop, maar nu trekken ze hun handen terug.'

Harry parkeert zijn fiets aan de achterkant van het gemeentehuis. Hij is er kind aan huis. 'Het raadswerk kost veel tijd, maar ik doe het met plezier.' Er wordt veel gemopperd op de politiek. En soms krijgen raadsleden stank voor dank. Harry heeft daar geen last van. 'Ach, het valt wel mee. Er zijn natuurlijk altijd mensen die negatief reageren. Dat zijn de standaard mopperkonten. Ik ken een heleboel mensen die zeggen: 'Ik heb veel waardering voor wat je doet, want ik zou het niet willen.' +

'Ik ken mensen die met de auto ergens naar toe rijden en het laatste stuk naar hun werk fietsen. Lekker bewegen!'

De leukste kinderopvang van Vianen

Kinderopvang Vianen presenteert zich als de leukste opvang van Vianen. Niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de ouders. 'De kinderen kunnen 's morgens vroeg voor ze naar school gaan zelfs bij ons ontbijten, zodat de ouders zich niet hoeven te haasten. Hier staat de tafel gedekt en kunnen de kinderen zo aanschuiven.'

Spelen

Aan het woord is Inge Hertsworm van Kinderopvang Vianen. 'Wij bieden een plek waar kinderen zich thuis voelen, veilig en vertrouwd. Spelenderwijs kunnen ze hier hun talenten ontwikkelen. Samen leven, samen spelen en samen werken. Binnen en buiten.' En dat doet Kinderopvang Vianen al 25 jaar.

Zorg

'Wij zijn de spin in het web als het gaat om zorg voor kinderen,' vertelt Inge Hertsworm. De gediplomeerde medewerkers van Kinderopvang Vianen hebben contact met het consultatiebureau, met de scholen en met het zorgteam van de gemeente. 'Bij ons draait alles om het belang van het kind. Hier komen alle lijntjes samen.'

Baby

Naast een kinderdagverblijf voor kleintjes van 0 tot 4 jaar en een peuterclub voor kinderen van 2 tot 4 jaar is er ook een buitenschoolse opvang voor leerlingen van de basisschool van 4 tot 12 jaar. 'Vanaf februari 2019 biedt SKV specifieke babygroepen. Onze pedagogisch medewerkers worden geschoold tot babyspecialist.'

Ontzorgen

Ouders ontzorgen met praktische dingen. Dat is het geheim van Kinderopvang Vianen. 'Het ontbijt dat we 's morgens vroeg aan de kinderen voorschotelen is daar een goed voorbeeld van. Kinderen smullen ervan, want samen eten doet eten.' Daarnaast is er voor de BSO een breng- en haalservice naar de sportvereniging en biedt de organisatie ook huiswerkbegeleiding.

Overdracht

'Wij werken samen met alle scholen in Vianen, Everdingen, Hagestein en Zijderveld. Samen met de ouders en de scholen bepalen we wat een kind nodig heeft. Onderling wisselen we informatie uit. Er is een doorgaande ontwikkellijn van kinderopvang naar basisschool.' Onze medewerkers 'praten' met baby's en dreumesen met speciale handgebaren.

Leefbaarheid

De peuterspeelzalen in de dorpen hebben het moeilijk. Die kunnen zelfstandig niet meer blijven voortbestaan. Daarom hebben ze aangeklopt bij Kinderopvang Vianen. 'Daar zijn wij ingestapt,' vertelt Inge Hertsworm. 'Vanuit commercieel oogpunt zouden we dat misschien niet moeten doen, vanuit maatschappelijk oogpunt wel.'

Maatschappelijk betrokken

'Door het passend onderwijs komen er bij ons ook kinderen binnen die wat meer zorg nodig hebben.' Daarvoor is Kinderopvang Vianen een samenwerkingsverband aangegaan met De Brug. Een orthopedagoog ondersteunt de medewerkers. 'Alles is erop gericht dat wij kinderen goed individuele zorg bieden, zonder dat het ten koste gaat van de groep.'

Gezin

Kinderopvang Vianen heeft ook een signaleringsfunctie. 'Als het nodig is kijken we samen met het consultatiebureau en het zorgteam wat er nodig is om een gezin verder te helpen.' De eerste aandacht gaat daarbij uit naar het kind. 'Dat kan zich alleen goed ontwikkelen in een veilige en stabiele omgeving.'

Een kilo aardappels voor 6 cent

‘Dit gaat niet alleen over boeren.’ Carola Schouten beent met grote stappen door het weiland. ‘Dit gaat over ons allemaal’. In de verte grazen de koeien. ‘Een boer krijgt voor een kilo aardappels soms maar 6 cent, terwijl ze voor pakweg 1,50 euro in de supermarkt liggen.’ Tirtsa Kamstra luistert geïnteresseerd naar het verhaal achter de inhoud van haar winkelwagentje.

De twee vrouwen spreken elkaar in de omgeving van de boerderij waar Carola opgroeide, ergens in het Land van Heusden en Altena. De boerendochter werd in 2017 met gejuich onthaald als de nieuwe minister van Landbouw en van Natuur en Voedselkwaliteit. ‘Schouten heeft gevoel bij wat de boerderij inhoudt. Het is een manier van leven. Dat hoeft je haar echt niet uit te leggen.’

Loopgraven

Tirtsa is onder de indruk van de drive van Carola. De 40-jarige minister is in de ogen van veel Nederlanders betrouwbaar en betrokken. Ze is ook een doorpakker.

Carola presenteerde een vernieuwende landbouwvisie. ‘Het roer gaat om in de landbouw,’ kopte Trouw. De minister haast zich om te zeggen dat ze die visie niet alleen bedacht heeft. ‘Ik heb met een heleboel boeren, tuinders en vissers gesproken. Iedereen zei: ‘Zet nou eens een stip op de horizon.’ Boeren moeten soms investeringen doen voor minstens 10 jaar. Dat vraagt om duidelijkheid voor de lange termijn.’ Haar gesprekspartners waren vogels van diverse pluimage. ‘Mensen die niet zomaar bij elkaar aan tafel schuiven. Daarvoor moesten ze soms uit hun loopgraaf komen. Het is alsof je van de boer bent of van de natuur, terwijl ik denk dat die twee elkaar heel hard nodig hebben. De boer kan niet zonder de natuur en de natuur niet zonder de boer. Ik heb ze bij elkaar gebracht.’

Dat maakt verschil

Het typeert de manier van werken van Carola. ‘In de politiek word je afgerekend op resultaat. Dat snap ik wel, maar eigenlijk is het vreemd. Het is ook heel belangrijk hoe je iets bereikt.’ Ze kijkt veelbetekend naar Tirtsa. ‘Ik hoop dat mensen ons als politici van de ChristenUnie daaraan herkennen. Dat we luisteren naar iedereen. Ik moet moeilijke beslissingen nemen. Dat veroorzaakt soms boosheid of teleurstelling. Ik vind het belangrijk dat je iedereen serieus neemt en zorgvuldig bent. Dat maakt voor mij verschil.’

Dit is een minister die de lat voor zichzelf hoog legt. Intussen is ze ook nog vicepremier. ‘Hoe hou je dat vol,’ wil Tirtsa weten. ‘Als je dingen doet waar je blij van wordt, krijg je daar ook wel weer energie van.’ Carola heeft veel waardering voor Tirtsa en haar werk in de gemeenteraad. ‘Jij doet dat naast je reguliere werk. Dat wordt echt ondergewaardeerd. Mensen zien alleen wat je in de raad doet, maar het is zoveel meer. Groot, groot respect.’

Supermarkten

Er danst een fotograaf om de twee vrouwen heen. ‘Even een foto maken’. Dat valt niet mee, want er staat een stevige bries op de uitgestrekte weilanden. De haren van het tweetal waaien steeds in hun gezicht. Terwijl de fotograaf een plaatje probeert te schieten, praten Carola en Tirtsa onverstoorbaar verder. ‘Terug naar de landbouw’, oppert Tirtsa. ‘Waarom is jouw landbouwvisie zo belangrijk?’ ‘Onze landbouw is gebaseerd op steeds lagere kosten en steeds meer producten. Dat loopt spaak. We putten de aarde uit. De toekomst van onze voedselvoorziening kunnen we alleen veiligstellen als we overstappen op kringlooplandbouw.’

Carola staat even stil. ‘Dit raakt ons allemaal!’ Tirtsa kijkt haar vragend aan. ‘De manier waarop we in Nederland met ons voedsel omgaan is niet langer houdbaar. Er moet iets veranderen.’ Maar dat is nog niet zo simpel. ‘Wij kunnen natuurlijk een heleboel willen, maar de boer moet er ook een boterham mee kunnen verdienen.’ Tirtsa knikt. Dit gaat over die boer

die maar 6 cent krijgt voor de kilo aardappels waar hij het hele seizoen voor in touw is! ‘Boeren moeten meer macht krijgen in de onderhandelingen met de tussenhandel en de supermarkten. Naast de lijstjes van goedkope supermarkten, moeten er ook maar eens lijstjes komen met de prijs die de supermarkten betalen aan de boer. Dan kun je zelf bepalen wat je een eerlijke prijs vindt.’

‘De boer kan niet zonder de natuur en de natuur niet zonder de boer’

Spin in het web

Het tweetal nadert de eerste huizen van het dorp. ‘Ik geloof dat boeren er baat bij hebben als we landbouw en natuur in samenhang benaderen’, concludeert Carola. ‘De kennis en wijsheid van boeren moeten we gebruiken om de natuur te beschermen. We genieten met z’n allen van onze natuur. Het is verdraaid nog aan toe onze verantwoordelijkheid om de soms kwetsbare natuur door te geven aan onze kinderen. Kringlooplandbouw helpt daarbij.’

Tirtsa is gecharmeerd van dat idee. ‘Een boer in de provincie Zuid-Holland krijgt een financiële vergoeding voor het onderhoud van knotwilgen, maar Utrecht doet daar niks aan? Kun je daar landelijk iets aan doen?’ Carola legt de bal terug. ‘Ik zou het omdraaien. Daar kan jij veel beter een rol in spelen.’

Als gemeenteraadslid sta je dicht bij de mensen. Hoe kun je de boer en de natuur helpen?’ Het valt Carola op dat de ChristenUnie vertegenwoordigd is op alle bestuurlijke niveaus en daardoor veel kan bereiken. ‘Onderschat de waterschappen niet. Die zijn heel belangrijk voor landbouw en natuur. Daar hebben wij ook overal mensen zitten. Als gemeenteraadslid ben je misschien wel de spin in het web. Je bent in de positie om mensen bij elkaar te brengen en te verbinden, om in goed overleg echt dingen voor elkaar te krijgen.’

5 tips

voor een betere toekomst

Drie van de vier ondernemers zijn duurzaam bezig. Iets meer dan de helft doet aan energiebesparing. Dat zorgt voor minder kosten. 'De terugverdientijd van die investeringen is over het algemeen kort.' Petra Hol is een slimme ondernemer, die niet alleen binnen haar bedrijf maar ook thuis bezig is met duurzaamheid. 'Ik kan net als een heleboel andere mensen nog veel meer doen, maar vind het leuk om 5 tips voor een betere toekomst op een rijtje te zetten.'

1. Hoe eerlijk is jouw kleding?

Stel, je staat in een kledingwinkel en ziet iets leuks. Hoe kom je er dan achter hoe eerlijk of duurzaam het is? Dat is heel simpel. Ga naar de website rankabrand.nl en tik het kledingmerk in. Het merk dat je in handen hebt, wordt meteen voorzien van een label en daaraan wordt een duurzaam advies gekoppeld, van 'Houd de hand nog even op de knip' tot 'Topmerk: kopen!' En wil je weten wat de criteria zijn waarop merken worden beoordeeld als het gaat om duurzaamheid en eerlijkheid? Kijk dan op schonekleren.nl.

rankabrand.nl
schonekleren.nl

2. Energie opwekken? Dat kan overal!

Zonnepanelen, dat zijn toch die dingen op het dak die zonlicht omzetten in energie? Bijna goed! Ze zijn namelijk niet alleen op je dak te gebruiken. Er zijn ook draagbare zonnepanelen. Die kun je bijvoorbeeld aan je fiets hangen en met de energie die je daarmee opwekt, kun je je telefoon opladen. Onderweg naar school of naar je werk. Lekker makkelijk. Wil je weten hoe je aan zo'n hip zonnepaneeltje komt? Kijk dan op webwinkel.anwb.nl.

webwinkel.anwb.nl

3. Checkit!

Overstappen op duurzame en biologische boodschappen is best een grote stap. Eerlijk is eerlijk. Om te beginnen voor je portemonnee. Maar het is ook weer even wennen aan nieuwe merken en producten. Misschien is het een idee om je voor te nemen elke keer één van de producten op je boodschappenlijstje te vervangen door een biologische variant. Op die manier ben je al heel bewust bezig. Ben je toe aan de grote stap? Dan is Checkit! echt een aanrader. Met deze app maak je heel simpel een boodschappenlijstje met duurzame en gezonde varianten van je favoriete producten.

thequestionmark.org

4. 'Klik' een bos bij elkaar

Online kun je veel zoekmachines vinden. Denk maar aan Google, Yahoo! en Bing. Er is een duurzame variant: Ecosia. Deze zoekrobot werd naar aanleiding van de VN-klimaatconferentie in Kopenhagen in december 2009 opgestart. Met elke klik investeer je in de aanplant van bomen. Het bedrijf investeert 80% van de winst in beplanting over de hele wereld. Zo wordt het meehelpen aan een beter klimaat wel heel makkelijk. Via ecosia 'klik' je zomaar een heel bos bij elkaar!

ecasia.org

5. Energieneutraal wonen

Een energieneutraal huis is niet alleen goed voor het milieu, maar uiteindelijk ook voor je portemonnee. Er zijn enorm veel goede tips om je huis energieneutraal te maken, maar vaak kost dat wel een paar centen. Gelukkig zijn er volop mogelijkheden om subsidies te krijgen. De website energiesubsidiewijzer.nl helpt je met het vinden van landelijke, provinciale en gemeentelijke subsidiepotjes en leningen. Er staan 250 regelingen op de website. Dat helpt bij het nemen van energiebesparende maatregelen binnen jouw mogelijkheden. Breng ook even een bezoek aan Energiewinkel Vijfheerenlanden: energiwinkel.org

energiesubsidiewijzer.nl
energiwinkel.org

Boomkwekerij • Tuincentrum • Hoveniersbedrijf
Huizing & zn

VOOR AL UW SEIZOENSPANTEN, VASTE PLANTEN, KLIMPLANTEN, ROZEN VAN DE WILDE, KLEINE EN GROTE HEESTERS EN BOMEN, SFEERVOLLE ACCESSOIRES VAN O.A. BRAXTON, BRYNXZ, CAPI, DASSIE ARTISAN, DUTZ, EIGHT MOOD, FERMOB, GREENLEAF GIFTS, IL CUPIDO, JELLE QUINT, LIFESTYLE, MARS&MORE, PTMD, RIVERDALE EN SILK-KA ...

Lexmondsestraatweg 2 Vianen • tuincentrumhuizing.nl

HOONCENTRUM LEXMOND

WWW.HOONCENTRUM.NL | T 0347 34 21 68

HOONWERK | RONDSLIJPEN | VLAKSLIJPEN | GEREEDSCHAPSLIJPEN

SAMEN BOUWEN IN
PERSPECTIEF

P. VAN LEEUWEN
aannemersbedrijf

Energieweg 1 4231 DJ Meerkerk	T 0183-352332 F 0183-352724
Postbus 22 4230 BA Meerkerk	info@pvanleeuwen.nl www.pvanleeuwen.nl

- kantoren
- bedrijfspanden
- scholen
- zorgcentra
- woningen
- appartementen
- sportcomplexen
- kerken

De Visser & Kant

administratie & bewindvoering

✓ betrouwbaar
 ✓ betrokken
 ✓ bekwaam

De Visser & Kant
 Postbus 2027
 4200 BA Gorinchem
 www.devisser-kant.nl
 info@devisser-kant.nl

Branchevereniging
P B I

Verkiezingsprogramma 2018-2022

**Christen
Unie**
Vijfheerenlanden

Betrouwbare partner voor bedrijfskleding

Voor al uw beschermende, praktische en representatieve bedrijfskleding. We bieden u een compleet assortiment, persoonlijk advies en gemak dankzij onze online smartstore.

Hoevenweg 15 Hagenstein
 0347 - 763 922
 info@unicumbedrijfskleding.nl
 www.unicumbedrijfskleding.nl

Hagestein
UNICUM
 Bedrijfskleding

hoveniersbedrijf
MARCOHIJKOOP

voor aanleg en onderhoud van uw tuin

Voor meer informatie of
 een vrijblijvende offerte:

T 06-53593167
 E info@marcohijkoop.nl
 I www.marcohijkoop.nl

Rijskadeveld 15
 4231 DZ Meerkerk

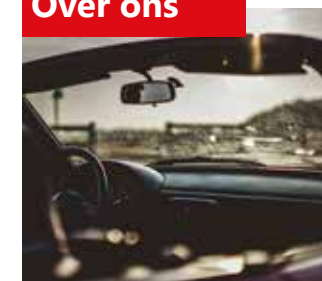
beplanting - beschoeiingen - onderhoud
 sierbestrating - houtconstructies

mx5winkel.nl

• Onderdelen: nieuw en gebruikt
 • Reparatie en onderhoud
 • Schadeherstel, plaatwerk
 en professionele restauratie

Bij de MX5Winkel kunt u terecht voor nieuwe en gebruikte onderdelen, reparatie en onderhoud, schadeherstel, plaatwerk en professionele restauratie. Ook koopt u bij ons goede occasions. Kijk voor alle mogelijkheden op www.mx5winkel.nl.

Over ons

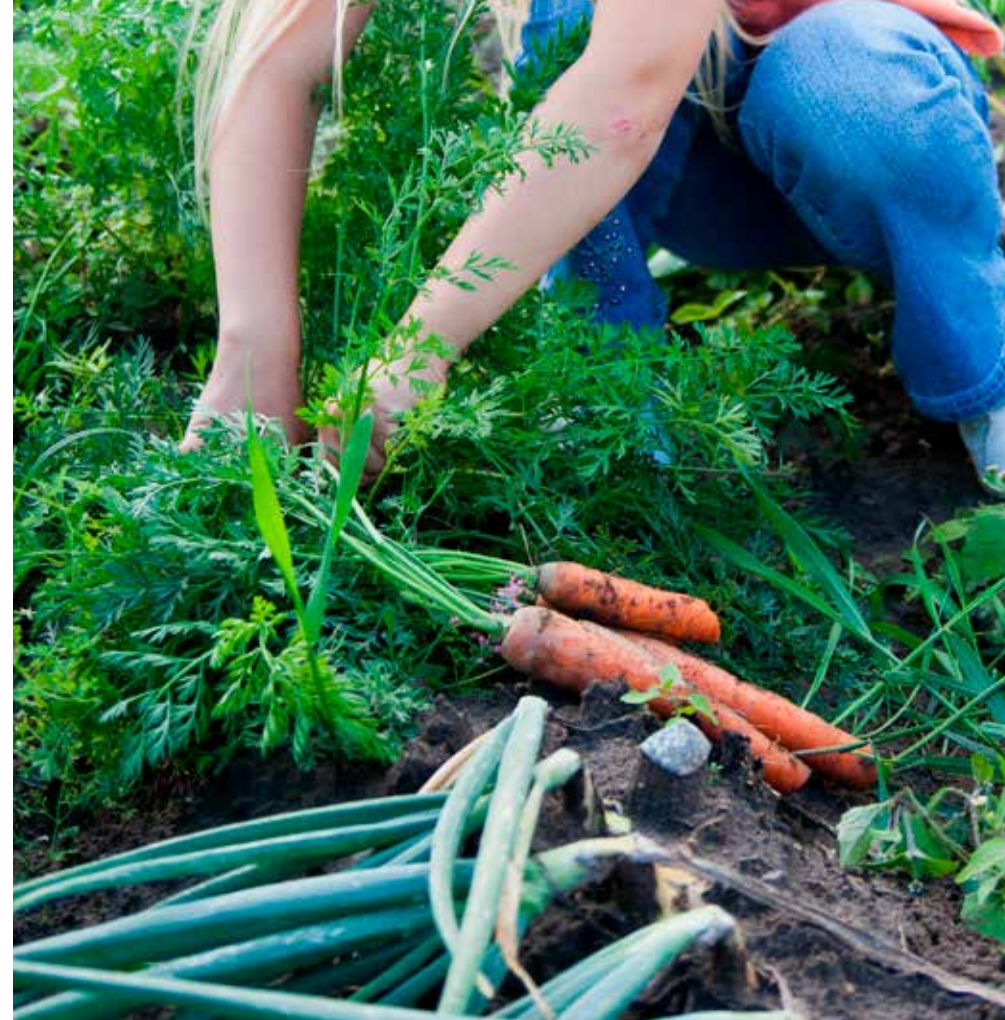
Contact

www.mx5winkel.nl
 info@mx5-winkel.nl
 facebook.nl/mx5winkel
 0183-745614

**Uw Mazda MX5 is bij ons in goede handen;
 Energieweg 9-11 4231 DJ Meerkerk**

Generatiewonen in Leerbroek

'Wij organiseren onze eigen mantelzorg'

Hij herstelt het ouderwetse generatiewonen in ere. 'In een klein boerderijtje even buiten Leerbroek wonen we gezellig samen met één van onze kinderen en de kleinkinderen.' Aan het woord is Gert Schut. 'Het gaat zoals het vroeger ging op de boerderij, maar dan zonder dieren. Een paar kippen, maar verder houden we ons in.'

Gert Schut

Generatiewonen is een trend die is overgevaaid vanuit Scandinavië en Australië. Het betekent dat twee of drie generaties samenwonen in één huis. Elke generatie met een eigen privédeel, maar ook met gezamenlijke voorzieningen. 'De wasmachine delen we bijvoorbeeld.' Regeren is vooruitzien. 'Wij organiseren onze mantelzorg, voordat we het echt nodig hebben.'

Belangrijke beslissingen

Gert is 67 en met pensioen. Hij is vader van 5 kinderen en opa van 12 kleinkinderen. 'Ik rol gaandeweg het ouder worden in, dus ben ervaringsdeskundige als het gaat om ouderenzorg.' Hij is volop actief in het vrijwilligerswerk. 'Ik ga daar vrolijk mee verder, want ik heb nog een goede gezondheid.' Als medewerker van de Voedselbank raakte hij betrokken bij de politiek. 'Dat ging vanzelf. Ik wilde weten hoe de politiek met armoede omgaat. Dat is nu pakweg 6 jaar geleden.'

De kennismaking met de politiek viel hem niet mee. 'Dat is niet mijn ding, dacht ik meteen. Veel woorden en weinig wol. Dat past niet bij mijn doelgerichte aanpak.' Maar toen deed Gert een belangrijke ontdekking. 'De rijksoverheid legt veel zorgtaken bij de gemeente neer.' Dat zorgt ervoor dat er op lokaal niveau belangrijke beslissingen genomen worden. 'Daarom accepteer ik het politieke gedoe en probeer ik wat geduld op te brengen. De dingen waarover de gemeenteraad beslist, zijn te belangrijk om te laten lopen.'

Mantelzorg

Nu is Gert kandidaat voor de ChristenUnie. Hij wil dat gemeenten ouderen helpen om waardig ouder te worden. 'Dat betekent dat je ouderen serieus neemt, ook als zij samen met hun kinderen voorzieningen voor hun eigen oude dag willen treffen. Veel ouderen hebben het gevoel dat ze opgeborgen worden. Dat moeten we voorkomen.' Gert ontdekte dat de

gemeente het omzien naar elkaar en mantelzorg heel belangrijk vindt, maar dat de wet- en regelgeving achterloopt bij de praktijk. 'Toen wij plannen maakten om een generatiewoning te bouwen, liepen we tegen een muur op. Het duurde twee jaar voordat de gemeente uiteindelijk medewerking verleende. Dat was heel ingewikkeld.'

Minder regels, meer vertrouwen

Niet alle ouderen zijn in staat om zelf de regie te nemen. Dat beseft Gert heel goed. 'Het is belangrijk dat

Regie

Binnen de politiek maakt Gert zich sterk voor een gemeente die ouderen helpt om passende woonvormen te vinden. 'Waardig ouder worden betekent voor mij dat je zelf de regie kan nemen over je oude dag en die gaandeweg overgeeft aan anderen. Dat moet kunnen gebeuren in een setting waarin respectvol en zorgzaam met mensen wordt omgegaan.'

de gemeente alle ouderen in beeld heeft. Luister naar de mensen. Breng in kaart wat er nodig is. In overleg met woningcorporaties kan voorzien worden in passende woningen.' En als kinderen een rol willen spelen bij de zorg voor hun ouders moet je dat stimuleren. 'Ik pleit voor minder regels en meer vertrouwen. Wees ruimhartig als kinderen hun ouders in huis willen nemen of een mantelzorgwoning neer willen zetten.'

Bij ervaringsdeskundige Gert is de aanpassing van het boerderijtje bijna afgerond. 'De generaties wonen op hun eigen plekkie. Er is een speeltuin en een moestuin. En een kip minder..., want er liep een marter rond.' Waardig ouder worden? Gert gunt het iedereen en knokt ervoor. 'Dat doe ik vanuit mijn missie, dicht bij God en dicht bij mensen. Die heb ik afgekeken van Henk Binnendijk. Er zit een mooie balans in wat je doet vanuit je geloof voor de mensen om je heen.' +

De burgemeester onthult alles wat je altijd al wilde weten

Op woensdag 21 november kiest Vijfheerenlanden een gemeenteraad. De stembureaus zijn open van 's morgens half 8 tot 's avonds 9 uur. Waarom zou je gaan stemmen?

Dat vragen we aan een burgemeester ergens in het midden van het land.

Het geheim van de gemeenteraad

Titia Cnossen is burgemeester van Woudenberg: 'Elke stem telt. Dat merk je bij het tellen van de stemmen. Het komt vaak op 3 of 4 stemmen aan of mensen met voorkeur gekozen worden. Gemeenteraadsleden ken je vaak persoonlijk. Hoe direct wil je het hebben?' Mensen die je vertrouwt, kun je zomaar een plek geven in het gemeentebestuur.

Waarover gaan die besluiten?

De gemeenteraad kun je vergelijken met de Tweede Kamer. De gemeenteraad neemt besluiten die belangrijk zijn voor de inwoners. De Tweede Kamer maakt wetten en de gemeenteraad maakt verordeningen. Die gaan bijvoorbeeld over wat er wel en niet mag op straat, over betaald parkeren en over belastingen. En ook over de bouw van een nieuwe sporthal, nieuwe scholen en nieuwe huizen. Wat doen we voor mensen die in armoede leven? Kunnen we activiteiten van inwoners stimuleren met subsidie?

Zetels

Wanneer je gaat stemmen heb je invloed op de samenstelling van de gemeenteraad. De gemeenteraad van Vijfheerenlanden heeft straks 31 zetels. Afhankelijk van hoeveel mensen op een partij stemmen, wordt het aantal zetels over de partijen verdeeld. Een partij die veel stemmen krijgt, bezet in de gemeenteraad dus ook veel zetels. Dat levert veel invloed op.

'Ik vind het een heel mooi moment als raadsleden de eed of belofte afleggen,' vertelt de burgemeester. 'Dan zweren de nieuwe raadsleden trouw aan de Grondwet. Ze doen niet zomaar wat, maar zijn onderdeel van de rechtstaat. Je moet er op kunnen vertrouwen dat ze niet vooringenomen zijn. Daar spreken we elkaar als dat nodig is ook op aan.'

Burgemeester en wethouders

De gemeenteraad benoemt de burgemeester en kiest de wethouders. Die kunnen meestal rekenen op de steun van de meerderheid

van de gemeenteraad. De partijen die samen het college vormen, maken met elkaar afspraken over het programma voor de komende jaren. Dat noemen we het coalitieakkoord. Het college werkt daar 4 jaar lang aan en de raad controleert of dat goed gaat.

'Het resultaat valt de inwoners soms tegen. Dat snap ik wel. Er gaat vaak een jaar overheen voordat het schip in beweging komt. Een ondernemer zei eens: 'Als het in mijn bedrijf zo zou gaan, was ik al lang failliet geweest.' De gemeente moet zich houden aan allerlei procedures en wetten en dat is maar goed ook.'

Begroting

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Dat is het huishoudboekje van de gemeente. Op die manier bepaalt de gemeenteraad waar wel en waar geen geld aan wordt uitgegeven. 'Een groot deel van die begroting ligt vast. Dat gaat bijvoorbeeld over afspraken

met de rijksoverheid. Misschien kun je op een begroting van € 30 miljoen, maar aan € 5 miljoen sleutelen.'

Het controleren van het college

De Tweede Kamer controleert de regering. Zo controleert de gemeenteraad ook het college van burgemeester en wethouders.

Titia Cnossen benadrukt dat gemeenteraadsleden het samen moeten doen: 'Het is een team. Denk niet zo star in termen van coalitie en oppositie. Wat kunnen we voor onze inwoners doen? Dat is de vraag waar het om draait. Beoordeel voorstellen op de inhoud en accepteer het als de uitkomst anders is dan je misschien zou willen. Blijven bakkeleien is niet goed. Dat zorgt voor een verkeerde uitstraling. Raadsleden moeten het de inwoners makkelijk maken hun vertrouwen aan hen te geven.' De burgemeester en de wethouders kunnen door de gemeenteraad op de vingers worden getikt als zij hun werk niet goed hebben gedaan.

Een initiatief

Het nemen van een besluit is het laatste stukje van een lang traject. Het begint vaak met een initiatief. Dat komt meestal van de wethouders, die hard aan het werk zijn om het coalitieakkoord uit te voeren. Raadsleden kunnen invloed uitoefenen op zo'n initiatief door aanpassingen voor te stellen. Zo'n aanpassing noemen we een amendement. Zij kunnen ook een ander voorstel indienen. Dat noemen we een motie. Bijvoorbeeld

een motie om werk te maken van programma's die laaggeletterdheid tegengaan.

Commissies

Initiatieven kunnen overigens ook door inwoners van de gemeente ingediend worden. Door jou dus! Dat kan door je initiatief voor te leggen aan een partij of door in te spreken tijdens een commissievergadering. In een commissievergadering bekijken vertegenwoordigers van alle partijen welke punten er op de agenda van de raadsvergadering moeten komen.

Teleurstelling

In de komende jaren worden er belangrijke besluiten genomen over de toekomst van onze nieuwe gemeente. Gelukkig zijn er veel onderwerpen waar alle partijen het over eens zijn. Maar er zijn ook verschillen. 'Ik wil mensen stimuleren om met raadsleden in gesprek te gaan. Ook als zij teleurgesteld zijn over dingen. Waar komt die teleurstelling vandaan? Misschien moeten wij onze dienstverlening of communicatie verbeteren. Als je bijvoorbeeld geen urgentieverklaring voor een woning krijgt, is dat een teleurstelling. Wij moeten dan ons best doen zo'n beslissing goed uit te leggen.'

De signalen die inwoners afgeven aan kandidaat-raadsleden nemen zij in hun afwegingen als raadslid vaak mee. De besluiten die de raadsleden nemen hebben invloed op ons dagelijks leven. 'Ik zou daarover wel met iedere inwoner in gesprek willen gaan,' benadrukt de burgemeester. 'Dat lukt helaas niet. Ga om te beginnen daarom allemaal stemmen en laat weten voor welke koers je kiest.' +

**Dico Baars
en Gert-Jan
Segers**

**‘Regels zijn er
voor de mensen
en niet andersom’**

De Zouweboezem is de trots van Vijfheerenlanden. Boven schuiven imponerende grijze en witte wolken voor de zon. ‘Hollandser kun je het niet hebben’, zegt Gert-Jan Segers. ‘Dus hier liggen jouw roots?’ Hij kijkt vragend naar de man die naast hem staat. ‘Ja, hier ben ik geboren en getogen.’

De twee treffen elkaar op de Zederikkade in Meerkerk. Daar staat het ouderlijk huis van Dico. Het is het startpunt van hun wandeling. De mannen kijken uit over het water. Dico draait zich als eerste om. Hij steekt de smalle weg over. ‘Kom, we gaan eerst een kop koffie drinken’. Gert-Jan loopt achter hem aan. ‘Straks komt de zon weer terug.’

Binnen ligt de krant op tafel. Gert-Jan slaat hem open. Eén voor één slaat hij de pagina’s om en scant hij de inhoud. Op pagina 6 blijft hij steken. De fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer staart naar een foto van zichzelf. ‘Een nieuwe dimensie in het politieke compromis’, staat er boven de tekst. Het gaat over de dividendbelasting. Hij kijkt opzij naar Dico, alsof hij wil zeggen: ‘Wat vindt jij er nou van?’ Gert-Jan slaat de krant weer dicht en recht zijn rug. Hij is wel klaar met de nogal simpele weergave van ingewikkelde dingen.

Elsevier op de deurmat

De mannen gaan zitten in de woonkamer met uitzicht op de Zouweboezem. Dico pakt z’n koffiemok, maar Gert-Jan is niet van plan om een lange aanloop te nemen. Hij is nieuwsgierig. ‘Wanneer is jouw politieke hart gaan kloppen?’ Dico zet de mok weer terug op de salontafel. ‘Het heeft altijd wel een beetje in de familie gezeten. Mijn ouders zijn

ondernemers. Elke week viel de Elsevier op de deurmat. Over alles hadden we een mening. In die zin waren we politiek betrokken. Ik kon urenlange gesprekken hebben met m’n vader over allerlei onderwerpen.’

Dico is nu gemeenteraadslid in de gemeente Zederik en kandidaat voor de nieuwe raad van Vijfheerenlanden. Gert-Jan daagt hem uit. ‘Als je Elsevier leest ben je nogal rechts. Toch?’ Dico moet erom lachen. ‘Als ik mezelf ergens zou moeten positioneren, dan kom ik in het midden uit. In de gemeenteraad komen we op voor mensen die het moeilijk hebben, maar ik heb altijd wel een reality-check. Het moet ergens van betaald worden. Die twee kanten moeten met elkaar in gesprek blijven en we moeten niet naïef zijn.’ Dat vindt Gert-Jan een mooi criterium. ‘Ja, het is te makkelijk om te verwachten dat anderen het geld tevoorschijn toveren dat jij nodig hebt om sociaal te zijn.’

De koffie is op en de zon is weer gaan schijnen. ‘Kom, we gaan naar buiten.’ Buiten pakt Gert-Jan de draad meteen weer op. ‘Hoe verbind jij geloof en politiek dan met elkaar?’ Dat is voor Dico niet zo makkelijk onder woorden te brengen. Hij denkt er even over na. ‘Een poosje geleden zat ik met een collega op een terrasje in Leerdam. Ik had hem beloofd iets over mijn studie te vertellen. ‘Dan moeten we het wel nat houden’,

had hij gezegd. Ik snapte de hint en even later dronken we samen een biertje.’

Leerdams terras

‘Het raadslid markeerde aan het begin van het gesprek meteen zijn positie: ‘Ik ben niet gelovig en vindt het nogal naïef – zeker als je hoger opgeleid bent, dat je dan toch ergens in gelooft en je christen noemt. Maar ik heb van mijn moeder geleerd dat ik mijn best moet doen om andere mensen te begrijpen, dus: ‘Leg uit, wat beweegt je?’ Toen zei ik: ‘Nou, laat ik dan ook maar een statement vooraf maken: ik ga je niet bekeren en ik ga ook geen bijbelteksten citeren. Ik probeer je te laten zien vanuit welke bron ik politiek bedrijf.’

‘En weet je wat hij zei aan het eind van ons gesprek?’ Dico kijkt opzij naar Gert-Jan. ‘In al die jaren dat ik hier in de Leerdamse politiek zit, heb ik maar zelden een gesprek gehad met een collega die mij zo liet zien wat hem dreef’. Gert-Jan reageert verbaasd. ‘Echt waar?’ ‘Ik denk dat we het als christenen ook niet zo gewend zijn om het gesprek met andersdenkenden aan te gaan. We hebben hier een discussie over koopzondagen. Iedereen duikt meteen in de loopgraven en de vanzelfsprekende conclusie is op voorhand dat christenen ‘tegen’ zijn, terwijl we er prima met elkaar over in gesprek zouden moeten kunnen gaan. Ik wil laten zien wat mijn vertrekpunt is en ik wil horen

‘Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan’

wat jouw vertrekpunt is. Daar kunnen we het toch gewoon over hebben? Het is vaak een identity-marker: ‘Jij bent christen, dus...’

Gert-Jan herkent het verhaal van Dico. ‘Nog niet zo lang geleden sprak ik een collega die een jaar geleden is gescheiden van zijn vrouw. ‘De betrokkenheid, de oprechte betrokkenheid vanuit jullie hoek, die ken ik niet in mijn eigen partij. Dat heeft me zo geraakt dat ik nu anders met mijn collega’s probeer om te gaan. Minder hard. Even een kop koffie drinken: ‘Hoe gaat het?’ Dat deed ik eerder nooit. Toen was het: ‘Joh, je wordt er goed voor betaald. Niet zeuren en gewoon doorgaan.’ Dat is een kant van ons werk die nauwelijks zichtbaar is, maar het hoort er wel bij: mensen brengen op plekken van macht, waar het er soms heel hard aan toegaat en de lelijke kanten van mensen naar boven komen, maar waar het ook gaat over je diepste motieven en waar je iets kan delen van wat het betekent om Jezus na te volgen.’

Jaloers

‘Ik ben volksvertegenwoordiger. Dan kun je niet op een afstandje blijven staan en ervoor zorgen dat je schone handen houdt. Dan moet je aanpakken! Toen ik een keer open was over mijn inzet voor een kinderpardon, maar dat niet voor elkaar kreeg, zei een collega ‘don’t show your pain’. Ik zei: ‘Dat ga ik wél doen’. Ik kan alleen maar op een geloofwaardige manier

Dico: ‘Ik wil mezelf steeds een spiegel voorhouden: bestuur goed, maar wordt geen bestuurder’

vertellen wat ik heb binnengehaald als ik ook laat zien wat ik daarvoor moest weggeven. Anders wordt het een glad marketingverhaal. Daar hou ik niet van.’ Dico knikt. ‘Ik vind dat ook belangrijk op lokaal niveau. Dat je laat zien dat je een politicus uit één stuk bent. Dit is wat ik meebreng en dit is hoe ik erin sta. Lastige keuzes verantwoorden we. Investeer in onderling vertrouwen. Schrijf dat niet alleen op in het verkiezingsprogramma, maar maak er ook echt werk van.’

De mannen staan even stil en kijken uit over het wuivende riet. ‘Eigenlijk ben ik jaloers op je’, bekent Gert-Jan. ‘Ik was ook graag raadslid geweest. Misschien komt het er nog een keer van. Die nabijheid vind ik mooi. Dat je op je fiets... Nou ja, straks moet je hier ook een stukje verder fietsen in zo’n grote gemeente, maar toch: dat je op je fiets naar de mensen toegaat.

Dat ze je kennen en je aanspreken: ‘Joh, hier loop ik tegenaan’. ‘Het is mij een beetje overkomen’, zegt Dico. ‘Mijn voorganger zat maar liefst twintig jaar in de raad en had een bak aan ervaring. En dan komt er zo’n broekie. Gelukkig laten mensen weleens merken dat ze onze inbreng herkennen en waarderen.’ ‘Bedoel je dat mensen je ook echt aanspreken?’ ‘Jazeker, en ik ga er ook veel op uit. Ik zoek mensen op. Via Facebook kreeg ik contact met een mevrouw die chronisch ziek is en nu al pakweg twintig jaar op bed ligt. Ze leeft in een kamer van vier bij vier, in een mantelzorgwoning. Haar ouders wonen ernaast. Ik ben een aantal keer bij haar geweest. Nee, ik heb niet zo veel met het uitdelen van appeltjes op de markt om mezelf te laten zien. Ik voer liever een goed gesprek.’ ‘Op de markt kun je ook goede gesprekken hebben.’ ‘Ja ja, het hoort erbij. Het hoort erbij.’

De sterkste schouders

Ver weg van de Haagse hectiek nodigt het wandelpad langs de Zouweboezem uit om een stapje verder te gaan. Heeft Gert-Jan de indruk dat politiek werkt? ‘Wat ik probeer te doen is macht aanwenden om de wereld een klein beetje beter te maken. Ik doe het voor een gewoon gezin dat hard moet werken om de eindjes aan elkaar te knopen en voor een middenstander die het lastig vindt om een extra medewerker in dienst te nemen. Nee, ik kan niet de hemel op aarde brengen, maar ik kan met heel kleine stapjes wel iets zichtbaar maken van Gods liefde voor mensen. Mensen moeten weten dat er iemand is die naar ze omkijkt, omdat er uiteindelijk een God is die naar ze omkijkt. Dat is mijn diepste drijfveer.’ Dico haakt daarbij aan. ‘Het gaat om recht doen. Zal ik een voorbeeld geven? Voor de eigen bijdrage van

de WMO hebben we afgesproken dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat klinkt erg sympathiek en ik denk ook dat het een goed uitgangspunt is, maar soms is het niet eerlijk. Een moeder werd helemaal uitgeschakeld door een hersenbloeding. Ze had een goede baan en haar man ook. Drie kinderen en een mooi huis. Maar ineens moest hij er zijn om voor zijn vrouw en zijn kinderen te zorgen en moest er ook nog eens € 900 per maand betaald worden voor de eigen bijdrage en noodzakelijke voorzieningen. Wat zijn dan nog sterke schouders? Is dat rechtvaardig? Mijn stelling is dat de regels er zijn voor de mensen en niet andersom. Zeker bij vangnetregelingen moet je naar de mensen kijken die het raakt. Ik kom nog teveel raadsleden tegen die dat niet in de gaten hebben.’

‘Ik hoop dat ook onze wethouders dat voor ogen houden’, onderstreept Gert-Jan. ‘De mensen zijn er niet voor de regels. Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. We gaan je gewoon helpen! En als er een ambtenaar zit – ambtenaren zijn heel nobele mensen die dit land draaiende houden, maar soms ook systeemdenkers kunnen worden die heel erg gericht zijn op de uitvoering van regels...’. Dico valt hem in de rede: ‘Ja, politici van de ChristenUnie kunnen zomaar bestuurders worden.’ Hij pauzeert even. ‘Ik wil mezelf steeds een spiegel voorhouden: bestuur goed, maar wordt geen bestuurder.’ Gert-Jan staat ineens stil. ‘Da’s een mooi tegeltje!’

De politieke praktijk is weerbarstig. Het gaat niet altijd zoals je voor ogen hebt. Dat onderkennen de twee wandelaars. ‘Laat

zien waarom iets spaak loopt en waarom je niet verder komt. Alleen maar mooie punten scoren of de wethouder over je brilletje heen streng toespreken, past niet’, vindt Dico. ‘Je bent ook verantwoordelijk voor wat je laat lopen. Bonhoeffer heeft mij geleerd dat niets doen soms veel erger is dan iets doen – ook al is het maar een heel klein stapje. Als je langs de zijlijn staat kun je zeggen dat het jouw schuld niet was. Dan lijkt het alsof je geen fouten maakt. Maar je doet niet wat je wel had kunnen doen. Daar ben je ook verantwoordelijk voor.’

Geen ziertjes winnen

Het ouderlijk huis van Dico komt weer in zicht. Gert-Jan kijkt achterom. ‘Ik hoop dat mensen merken dat wij er niet voor onszelf zitten. Dat we niet uit zijn op een baantje. Echt, dat baantje kan me gestolen worden. Wij willen het Evangelie handen en voeten geven door er te zijn voor anderen.’

Dico vliegt het van een andere kant aan: ‘Het centrale begrip bij de ChristenUnie is vrijheid. Dat onderscheidt ons ook van andere partijen. Mijn vrijheid is ook jouw vrijheid. Daar mag je ons altijd op aanspreken. Dat betekent dat ik geen boodschap heb aan de helft plus één of aan het christelijke maken van de samenleving. Natuurlijk wil ik graag dat er ruimte is voor een christelijk geluid in de samenleving, dat is mijn bron, maar het is niet mijn doel om ziertjes te winnen in de politiek, maar juist ook om iedereen kansen te geven.’ Op de drempel zet Gert-Jan daar een dikke streep onder. ‘Als je het goede wil doen dan is dat niet alleen het goede voor christenen maar het goede voor iedereen. Zonder onderscheid.’ +

De kracht van samen

Christen
Unie

Woordzoeker

Los de woordzoeker op en plaats de letters in de juiste volgorde in de oplossingsbalk onder de puzzel. Daarmee maak je kans op 'Koken met passie' van Han Wilmink. De oplossing kun je per mail sturen aan woordzoeker@schipperenoosterwijk.nl.

Letop!

De sluitingsdatum is zaterdag 1 december a.s. De winnaar wordt op www.vijfheerenlanden.christenuie.nl bekendgemaakt. Veel puzzelplezier!

G	N	E	M	A	S	C	H	O	O	N	R	E	W	O	E	R	D
K	E	O	W	E	R	K	G	E	L	E	G	E	N	H	E	I	D
R	Z	E	E	N	E	R	G	I	E	N	E	U	T	R	A	A	L
E	E	N	E	G	N	I	N	O	W	N	E	R	O	I	N	E	S
W	I	S	J	I	W	R	E	D	N	O	S	P	E	O	R	E	B
S	K	R	I	N	G	L	O	O	P	L	A	N	D	B	O	U	W
R	U	U	T	L	U	C	S	D	N	A	L	E	T	T	A	L	P
E	B	K	M	D	I	E	H	M	A	A	Z	R	U	U	D	D	M
G	S	L	U	I	P	V	E	R	K	E	E	R	S	R	A	A	B
I	H	E	R	I	N	D	E	L	I	N	G	Z	O	N	D	A	G
L	W	E	T	H	O	U	D	E	R	S	A	V	I	R	R	A	G
L	O	N	D	E	R	N	E	M	E	N	T	N	E	K	R	E	W
I	E	L	E	X	M	O	N	D	D	K	R	E	K	R	E	E	M
W	V	I	J	F	H	E	E	R	E	N	L	A	N	D	E	N	S
J	O	N	G	E	R	E	N	L	Z	S	C	H	O	U	T	E	N
I	T	G	E	N	E	R	A	T	I	E	W	O	N	E	N	E	M
R	D	E	R	E	S	P	I	J	T	Z	O	R	G	O	C	I	D
V	A	S	T	R	I	T	V	E	R	B	R	E	D	I	N	G	E

ARRIVA	LEERDAM	SENIORENWONINGEN
BAARS	LEK	SLUIPVERKEER
BEROEPSONDERWIJS	LEXMOND	TIRTSA
CHRISTENUNIE	LINGE	VERBREIDING
DICO	MEERKERK	VIANEN
DUURZAAMHEID	MKB	VIJFHEERENLANDEN
ENERGIENEUTRAAL	ONDERNEMEN	VRIJWILLIGERSWERK
GENERATIEWONEN	PLATTELANDSCULTUUR	WERKEN
HERINDELING	RESPIJTZORG	WERKGELEGENHEID
JONGEREN	SAMEN	WETHOUDER
KIEZEN	SCHOONREWOERD	ZEDERIK
KRINGLOOPLANDBOUW	SCHOUTEN	ZONDAG

Oplossing:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Colofon

Redactie

Schipper & Oosterwijk - Partners in communicatie en Mariëtte van Koevorden.

Foto's

ChristenUnie Zwolle, Corrinne Bax, Fotografie Henk Gaasbeek Ommen, Gemeente Woudenberg, John Roeland - Via Media en Schipper & Oosterwijk

Concept

Schipper & Oosterwijk - Partners in communicatie

Vormgeving en beeldbewerking

idd.nu

Advertenties

Schipper & Oosterwijk - Partners in communicatie
info@schipperenoosterwijk.nl

Contact

ChristenUnie Vijfheerenlanden
www.vijfheerenlanden.christenuie.nl

Lid worden

Help de ChristenUnie om verschil te maken: vijfheerenlanden.christenuie.nl/lidworden

**Gaat u het zelf uitzoeken
en vergelijken....
of zal ik dit
voor u doen?**

Altijd een
scherpe rente

100% onafhankelijk
hypotheekadvies.

Uitgebreid
assortiment

**Bel voor een
informatieve en vrijblijvende
afpraak: 0345-63 00 63**

Wim van der Mijden
Meent 12
4141 AC Leerdam
info@hypotheekcompanyleerdam.nl